

Stanislav Stratiev

Roma Hamamı

Çeviri: Hüseyin Mevsim

OYUN KİŞİLERİ:

İVAN ANTONOV

DOÇENT – Arkeolog

MARTA – Nişanlısı

CANKURTARAN

TSEKOV – Tarihi Eser Kaçakçısı

DİAMANDİEV – Emlak Komisyoncusu

SAĞIR ve DİLSİZ

REJİSÖR

YÖNETMEN

KONUŞAN USTA

KONUŞMAYAN USTA

TAKSİ DURAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Sokak köşesinde bir taksi çağırma noktası. İvan Antonov sinirle düğmeye basar. Bunu epeydir ve herhangi bir sonuç alamadan yaptığı anlaşılır. Taksi Durağının yanında valizi ve içinden yüzme paletleri sarkan sakı görünür. Denize tatile giden İvan Antonov uğursuzca gecikmektedir.

İVAN ANTONOV. Alo! Alo! Taksi göndermeyecek misiniz bana!... Bari bir sözcük söyleseniz!... Alo!... (*Telefon ahizesine gibi üfler.*)

Taksi Durağı sessiz sedasız durur, hiçbir canlılık belirtisi yoktur.

Alo!... Yarım saattir “Alo!” diye haykırıyorum ve kimse yanıt vermiyor. Her şey mahvolmak üzere... Bir Taksi Durağı yüzünden...

Taksi Durağına tekme atar, ama ayağını incitmekten başka bir sonuç alamaz. Daha fazla sinirlenerek onu azarlamaya başlar.

Seni gidi mankafa, boyalı iğrenç teneke parçası! Senin ananı da...

TAKSİ DURAĞI (*Ansızın konuşur*). Bana bak, hey! Anaya küfretmek yok!...

Sen nerede bulunuyorsun! Dingonun ahırını mı burası!

İVAN ANTONOV. Alo! En sonunda! Yalvarırım, bir taksi gönderin bana!

Hemen...

TAKSİ DURAĞI. Bekleyedur... Çıkmaz ayın son perşembe günü göndeririz!

Sen bizim anamızı kalayla, biz sana taksi gönderelim!

İVAN ANTONOV. Ne olur! Yarım saattir “Alo!” diyorum ve yanıt veren yok.

TAKSİ DURAĞI. Duyduk, sağır değiliz.

İVAN ANTONOV. Şey... Ben sinirimden...

TAKSİ DURAĞI. Sinirindenmiş... Seni tekmeleseler hoşuna gidecek mi...

İVAN ANTONOV. Baylar! Bir taksi gönderin! Geç kalıyorum, uçağı kaçıracam...

TAKSİ DURAĞI. Terbiyeni takınınca göndeririz.

İVAN ANTONOV (*Farkında olmadan diafonu okşamaya başlar*). Özür dilerim, kimseyi kırmak istemedim, sinirlerim bozuk...

TAKSİ DURAĞI. Herkesin sinirleri bozuk.

İvan Antonov diafona sarılır ve dudaklarını onun düz yüzeyine sürer.

İVAN ANTONOV. Af buyurun. Yanlış yaptım. Ne olur, bir taksi gönderin, çünkü çok geciktim. Son uçağı kaçıracam. Bir daha böyle yapmayacağıma söz veriyorum.

TAKSİ DURAĞI. Lafla peynir gemisi yürümez.

İVAN ANTONOV (*Saatine bakar ve diafonun takılı olduğu kolonu kucaklar. Bir eliyle onu okşarken, diğerindeki mendille camını siler*). Kardeşlerim! Yalvarırım size! Bir taksi gönderin! Kardeşlerim!...

TAKSİ DURAĞI. Senin kardeşin değiliz! Kaba saba insanların kardeşi mi olurmuş!?

İVAN ANTONOV (*İbadet edercesine ellerini kaldırır*). Yalvarırım size! Tatil kartım yanacak!

TAKSİ DURAĞI. Yanarsa yansın.

İVAN ANTONOV. Üç yıldır mücadelesini verdim, çünkü kaloriferlerin yanmadığı ocak ayında gönderiyorlardı beni denize. Baylar... Bu yıl müdür bey rahatsızlandı ve onun tatil kartını bana verdiler. Yalvarırım size, müdür bey her an iyileşebilir.

Taksi Durağı susar.

Baylar, gecikenleri kabul etmiyorlar. Kartım yanacak. Duyuyor musunuz? İşte, biz onunla barışıyoruz. (*Diafonu öper.*) Eminim, sizlerle de dost olacağız. Ne olur, geçmişi unutalım... (*Diafonun asılı olduğu kolona sarılır, nazikçe okşayarak cam üzerindeki tozlarını siler.*)

TAKSİ DURAĞI (*İvan Antonov'un duyamayacağı bir biçimde*). Seks manyaklarından geçilmiyor artık. İşte, bizlerle de sarkıntılığa başladılar. Kadınlar yetmiyor bunlara...

İVAN ANTONOV. Denizden size kartpostal göndereceğim. Hadi, olan olmuş. İnsan gibi anlaşalım. (*Yeniden kolona sarılır.*)

TAKSİ DURAĞI. Bayım, niye diğer durağa gitmiyorsunuz? Orada boş taksiden geçilmiyor.

İVAN ANTONOV. Öyle mi... Hemen gideyim o halde.

TAKSİ DURAĞI. Valiziniz? Valizinizi unuttunuz.

İVAN ANTONOV (*Döner*). A, evet. Teşekkürler. Çok teşekkür ederim. (*Valizi alır ve koşmaya başlar.*) Çok teşekkür ederim.

TAKSİ DURAĞI. Rica ederim, efendim... İyi yolculuklar ve her şey gönlünüzce olsun! (*Uzaklaşmasını bekler.*) Diğer durağın diafonuyla da öpüş biraz!

BİRİNCİ SAHNE

İvan Antonov'un salonu. Bir zamanlar burada kitap dolu bir kitaplık varmış, duvarlarda tablolar asılıymış... Dipte, şimdi ters çevrilmiş olan eski bir dolabın üzerine whisky şişeleri dizilmiş, çünkü İvan Antonov boş şişe koleksiyoncusudur. Dolabın başında duvar saati kutusu görülür, saatin kendisi ise mobilyaların arasına atılmıştır. Salonun tam ortasında alçak, devasa ve rahat bir masanın yanı sıra üzerinde kitap, eskiz, çizim, renkli keçeli kalemlerin yığılı olduğu koyu kahverengi bir çalışma bürosu da bulunuyormuş. Büronun bir kenarında telefon ve kamıştan yapılmış gece lambası varmış, yanı başında ise bir gitar asılıymış.

Iskoç battaniyesiyle örtülü iki deri koltuk, ayrıca kırmızı örtüyle örtülü bir divan varmış... Bu salonda her şey huzuru, sükuneti ve rahatı yansıtmaktaymış.

Ama artık yansıtmıyor.

Salonu gördüğümüz anda her şey alt üst edilmiş, yerleri değiştirilmiş, kitaplar yerlere dağıtılarak buruşturulmuş, halı bir köşeye toplanmış, yatak duvarın kenarına sürülmüş; telefon ahizesi mobilyaların arasına bir yerlere atılmış, kilim ve sandalyeler koskoca bir yığın oluşturmuş... Salondaki en önemli değişiklik ise tam ortasında bir Roma hamamının bulunmasıdır. Pembe mermerden yapılmış hamam havuzunun iç köşeleri mozaikle kaplanmış, duvarlarına yüzen Romalı Kadınlar tasvir edilmiş. Zeminin üç dört noktasında derin çukurlar açılmış. Havuzun içinde ceketli bir erkek emekleyerek dikkatlice bir şeyler gözlemler. Yerdeki çukurların üzerine tahtalar dizilmiş, dipte ise iskele ve kireçlenmiş tahtalar görünür. Salonda kısa bir zaman sonra canlı televizyon yayınına başlanacağı anlaşılır – kablolar uzatılmış, kameralar Roma hamamına doğru yöneltilmiş, ışıklandırma çalıştırılmış, cihazlar sağa sola yerleştirilmiş, deri ceketli bir rejisör ise son talimatlarını vermektedir...

REJİSÖR. Sessizlik! Gık sesi duymayayım artık! Bir dakikamız kaldı! Ustaları alalım.

Yönetmen ustaları içeri alır. Kablolara dolaşan ustalar sıkılmaktan neredeyse donmuşlardır; birinin üzerinde ceket ve yeni beyaz gömlek, diğerinin ise sadece bir beyaz gömlek vardır. Yönetmenin peşinden mahkum gibi yürürler...

REJİSÖR. Bunların biri beyaz gömleklisi! Yönetmen, yayın nasıl?

YÖNETMEN. Renkli.

REJİSÖR. Renkliyse bu beyaz gömleklisi niye getiriyorsun. Renkli yayında beyazdan hiçbir şey görünmeyecek. Bunu hemen gönderin. Acele edin, zamanımız yok!...

Son derece şaşkın halde beyaz gömlekli usta dışarı çıkmaya yeltenir, ama yönetmen ensesinden tutarak onu geri çevirir.

YÖNETMEN. Onu gönderemeyiz, çünkü konuşuyor.

REJİSÖR. Ne? Diğeri dilsiz mi yoksa?

YÖNETMEN. Değil, ama provayı bununla yaptık. Diğerinin ne yapacağı belli mi olur? Aslında bu da şimdiden dilini yutmuş ya...

REJİSÖR. Zamanımız yok! Yayma giriyoruz!... Hemen bir ceket giydirin ona! Acele!

Panik içinde ceket aramaya başlarlar. Herkesin beyaz gömlekli olduğu anlaşılır. O anda kapı açılır ve denizden dönen İvan Antonov salonuna girer. Ellerinde içinden palet sarkan valiz ve sak, üzerinde mavi gömlek vardır. İvan Antonov gözlerine inanamaz ve çivilenmiş gibi eşikte donakalır.

REJİSÖR. Yayın başlıyor, bağlanıyoruz!... (Heyecan içinde sağına soluna bakınır, İvan Antonov'u görür.) İşte, onun gömleği işimize yarayacak. Hemen! (Eliyle İvan Antonov'u işaret eder.)

Birkaç kişi şaşkın haldeki İvan Antonov'un üzerine çullanır, mavi gömleğini çıkararak apar topar ustaya giydirirler. İvan Antonov belden yukarısı çıplak halde eşikte kalır.

REJİSÖR. Dikkat! Bağlanıyoruz!...

Kamera üzerindeki kırmızı lambalar yanar ve Roma hamamına yönlendirilir. Hamamın içindeki sandalyeler üzerinde iki usta, ceketli bir erkek ve yayın yönetmeni oturarak yapay ve sıkılınca gülümserler.

YÖNETMEN. Evet, sayın seyirciler, arkeoloji bilimimizin bir zamanlar topraklarımızda gelişen yüksek maddi ve manevi kültürün varlığını kanıtlayan olağanüstü bir buluşunu sizlere ilk olarak duyurmanın mutluluğunu yaşıyorum. Pompilianus dönemine tarihlendirilen ve tamamıyla korunmuş durumdaki ilk Roma hamamı bulunmuştur! Bu benzersiz buluşun önemi ve ortaya çıkarılmasıyla ilgili tüm çarpıcı ayrıntıları, az sonra, şu an yanımızda bulunan kazı ekibinin anlatmasını rica edeceğiz. (*İvan Antonov'un gömleğini giymiş olan ustaya dönerek*) Sözü size bırakıyorum.

Usta şaşkınca susar. Yönetmen gülümseyerek mikrofonu daha yakınına uzatır.

USTA. Adım Trayço Georgiev Dülgerov, Çar Boris Sok., No:73, Sofya adresinde oturuyorum. (*Susar.*)

YÖNETMEN. Evet...

USTA. İki çocuğum var, ikisi de kız...

YÖNETMEN. Siz hamamı anlatacaksınız değil mi?

USTA (*Cesaretlenmek için diğer ustaya bakar*). İşte, biz adamın döşemesini tamir edecektik. Lakin başımıza böyle bir bela açacağımızı nereden bilelim. Lakin o zavallı, denize giderken bize anahtarlarını bıraktı...

YÖNETMEN. Lütfen hamam hakkında anlatır mısınız.

USTA. Tabii canım, hamam hakkında... Lakin biz eski döşemeyi söktük, çünkü artık çürümeye yüz tutmuştu... Temel tutmak ve yeniden çürümesin diye kömür posası döşemek için biraz daha altını kazdık ve...

YÖNETMEN. Evet?

USTA. ...ve alttan mozaik görüldü... yani şöyle... pembe renkli. O zaman Kiro (*Başıyla diğer ustayı işaret eder, o ise eğilir*) dedi ki, biz bunu biraz daha kazalım, ne bilirsin, belki altın falan da çıkar... Ve...

YÖNETMEN. Ve...

USTA. Biraz daha kazdık, ama altın falan çıkmadı... O zaman Kiro'nun damadı... (*Doçente doğru başını çevirir*) aslında daha damadı falan değil, ama galiba olacak, nereyi kazdığımızı anlamış... Kiro, kızının önünde ağzından kaçırırvermiş ve...

YÖNETMEN. Ve...

USTA. Biz çukuru örtünceye kadar... olay ortaya çıktı.

YÖNETMEN. Teşekkür ederim. Bay Ananiev, bir uzman olarak siz de anlatır mısınız lütfen...

DOÇENT. Her şeyden önce sayın seyircilerimizden şu andaki heyecanımı başışlamalarını rica edeceğim. Ama elimde değil, bu boyuttaki ilk buluşum hakkında konuşurken heyecanımı yenemiyorum... Mütevazılık bir yana, eşi benzeri olmayan bir buluştan söz ediyoruz. Dünyanın hiçbir yerinde Pompilianus ve Gay Lutsius döneminden bu denli korunmuş Roma hamamı yoktur. Öyle bir hamam ki... 4'e 3 metre ölçülerinde mermerden bir havuz, o dönemin özelliklerini taşıyan Romalı Kadınlar mozaiği, Güneşler ve Pompilianus'un sloganı: "Her zaman her yerde ve sonuna kadar!" Bütün bunlar dikkate değer bir beceriyle yapılmıştır. Her şeyden önce, sanat alanında bunca yeniliklere imzasını atan Marcus Antonius Aurelius'un o ünlü ekolüne ait meçhul heykeltıraşın olağanüstü üslubu göze çarpıyor... Benim için bu buluşun değeri Kızanlık'taki Trak mezarıyla eşdeğerdir, hatta daha da büyüktür. Şimdiye kadar bilim çevrelerinde Pompilianus dönemi hamamlarının barbarlarca yok edilerek insanlık için tamamen yitirildikleri görüşü egemendi. Roma, Londra ve Kaliforniya Müzelerinde buna benzer hamamlardan bazı parçacık ve mozaik kırıntıları bulunur, ancak bunlar sadece varsayımdır, çünkü şu ana kadar inandırıcı bilimsel kanıtlar ortaya atılamamıştır. Burada ise sapsağlam, büsbütün, neredeyse hiç dokunulmamış, bir sözle kullanıma hazır hale gelmesi için sadece su doldurulması yeterli olan bir Roma hamamı durmaktadır. Mutfak ve belki de tuvalet kısmında yapılacak kazılar, kuşkusuz bizlere yeni heyecan ve sevinçler yaşatacaktır...

Kazıların mutfak ve tuvalet kısmında da devam edeceğini duyan İvan Antonov dayanamaz ve belden yukarısı çıplak halde havuzdaki Doçentin üzerine atlar.

İVAN ANTONOV. Hayır! Mutfağıma dokunmayın! Mutfağı bari bana bırakın!...

Bir kargaşa kopar, anında kameralar başka yöne kaydırılır, İvan Antonov kendisini oradan çıkarmaya çalışanlarla boğuşur.

REJİSÖR. Stüdyo! Stüdyo! Müzik girin!

PERDE

İKİNCİ SAHNE

İvan Antonov başını tutarak darmadağın edilmiş ve kazılmış salonundaki pembe havuzun önünde oturur. Hava kararmaktadır, diğerleri gitmiştir.

İVAN ANTONOV (*Kalkar ve toz duman içindeki salonunda dağıtılmış eşyaları toplayarak ve tekmeleyerek gezinir*). Bana mı düştü bu kısmet? Dünyanın hiçbir yerinde yok, ama benim salonumun ortasında bulmuşlar! Artık Roma imparatoru gibi yaşayacağım. (*Somyayı sürükler, sonra bırakır, havuza bakınır.*) Bu Romalı Kadınlar da az değilmiş ha... Pompilianus denen adam pek sıradan biri değilmiş, hemen belli oluyor... (*Gezinir.*) Ben bunca yıldır umumi hamama gidedurayım, burnumun dibinde ise...

Birden lamba yanar, keskin ışık alacakaranlığı aydınlatır. İvan Antonov salona giren Doçenti görür.

DOÇENT (*Sertçe*). Kimsiniz siz? Ne işiniz var burada?

İVAN ANTONOV. Ben burada yaşıyorum. Burası benim baba ocağım. Ya siz ne arıyorsunuz burada?

DOÇENT (*Bu soru pek hoşuna gitmez, suratını asar*). Aaa, evet, neredeyse unutmuştum. Siz İvan Antonov'sunuz değil mi?

İVAN ANTONOV. Evet. Yoksa İvan Antonov'un siz olduğunuzu mu iddia ediyorsunuz?

DOÇENT. Benim adım Ananiev. Doçent Ananiev.

İVAN ANTONOV. Doçent göbek adınız mı?

DOÇENT. Hayır, akademik unvanım. Göbek adım başka.

İVAN ANTONOV. Bir arkadaşım köpeğine Doçent adını takmıştı. Metaller Teknolojisi sınavında ona her defasında kırık not veren bir doçentten hıncını almak istiyordu. Çok akıllı bir yaratıktı.

DOÇENT (*İronisiz*). Doçent mi?

İVAN ANTONOV. Köpek. Öyle ki arkadaşım hıncını çıkaramadı. Doçent yerine köpeğe hakaret etmiş oluyordu.

DOÇENT. Aslında sınava arkadaşınız yerine sadece köpeğin girmesi gerekiyormuş. Hemen sınavı geçerdiniz ve olay böylece kapanırdı. Sizin köpeğiniz yok mu?

İVAN ANTONOV. Sınavınız mı var yoksa? Gerekirse sizin için bulabilirim, ama önce hamamı konuşalım... Onu buradan yarın mı taşıyacaksınız?

DOÇENT (*İlk başta anlayamaz*). Ne hamamı?

İVAN ANTONOV. İşte bunu. Romalı hamamı.

DOÇENT. Nereye taşıyayım?

İVAN ANTONOV. Ne demek nereye? Müzeye. Ya da herkesin görebileceği bir alt geçide... Yoksa evimin içinden özel bir alt geçit geçirmeyi mi planlıyorsunuz?

DOÇENT. Biliyor musunuz, bu tür nesnelere taşınması beraberinde büyük zorluklar getirir. Daha da önemlisi, risk taşır. Diğer taraftan, bizim olayımızda olduğu gibi, bilimsel incelemelerin bu kadar erken bir evresinde hamamın taşınması, diyebilirim ki, neredeyse tamamen olanaksızdır. Biz böyle bir riski göze alamayız.

İVAN ANTONOV. Ne riskini?

DOÇENT. Hamamı taşıma riskini. Çünkü henüz bağlayıcı malzemenin içeriği ve dayanıklılığını, mozaiğin yapısını, mermerin kimyasal parametrelerini inceleme olanağını bulamamışız, bunun ötesinde mermerin ısı değişikliğine nasıl tepki vereceğini bilmiyoruz, korozyona...

İVAN ANTONOV. Demek bilmiyorsunuz?

DOÇENT. Bilmiyoruz. Salonunuzun iklim ve ısı özellikleri daha araştırılmamış, belki de onlar çok spesifik; belki burada, yoğurdun oluşmasına yardımcı olan “bacillus bulgaricus” basili örneği, ayrışmayı sağlayan bir basil vardır, anlatabiliyor muyum...

İVAN ANTONOV. Tabii, tabii... Sonra...

DOÇENT. Belki dışarı taşınınca o tamamıyla dökülecek, toz olup gidecektir. Yüzyıllar söz konusu burada...

İVAN ANTONOV. Peki, kendi salonunuza niye taşımıyorsunuz hamamı? Belki orada da basiller vardır?

DOÇENT (*Küçümsercesine gülümser*). Bağışlayın, ama bu ciddi ve bilimsel bir yaklaşım değil...

İvan Antonov kazılmış salonda karamsarca yürür.

İVAN ANTONOV. Demek yakın zamanda taşımayacaksınız onu?

DOÇENT. Belki hiç taşımayacağız.

İVAN ANTONOV. Peki, onu suyla doldurabilir miyim?

DOÇENT (*Dehşetle*). Suyla??? Niçin?

İVAN ANTONOV. Yıkanmak için. Salonumun ortasında bir hamam varsa, başka neyime yarar ki?

DOÇENT. Bu bir cinayettir. Biz daha...

İVAN ANTONOV. Demek öyle... Peki, içine yatak yerleştirebilir miyim?

DOÇENT. Ne yatağı?

İVAN ANTONOV. Bir buçuk kişilik.

DOÇENT. Asla!

İVAN ANTONOV. Niye? İçine sığmayacağını mı düşünüyorsunuz?

DOÇENT. Siz bu havuzun ne kadar değerli olduğunu anlamak dahi istemiyorsunuz.

İVAN ANTONOV (*Gezinir*). Ya çalışma masası?

DOÇENT. Fırın niye olmasın? Köfte kızartırsınız, lahana pişirirsiniz... İnsana başka ne gerek ki!?

İVAN ANTONOV. Pekala, bütün söylediklerinize katılıyorum. Ama ben nerede ya-şa-ya-cağım?

DOÇENT. Ne demek nerede ya-şa-ya-cak-sı-nız? Anlamıyorum.

İVAN ANTONOV. Nerede yatacağım, yani uyuyacağım? Nerede çalışacağım?

Çayımı nerede içeceğim? Nerede çalacağım gi... Özür dilerim, gitarım nerede?

DOÇENT. Kitaplığın arkasında.

İvan Antonov kitaplığa doğru gider. Oradan sadece gitarın sapını çıkarır.

DOÇENT. Bu beni bağlamaz...

İVAN ANTONOV. Sizi bağlamaz... Peki çocuklarım nerede doğacaklar?

DOÇENT. Hadi buyur, şimdide çocuklar... Ne bileyim ben... Çocukları herkes kendi düşünsün. Sizin çocuklarınızı siz düşüneceksiniz. Aslında size şunu söyleyeyim – düşünmek işe yaramıyor, icraat gerek, icraat. En azından ilk başta, doğmaları için yani... Diğer konuya gelince... Antonov, bilim bedel ister. Bedel ödemededen ilerleme düşünülemez.

İVAN ANTONOV. Siz ödeyin o bedelleri, bilim adamı olan sizsiniz. Ben niye ödeyeyim, benim bilimle ne ilgim var!? Siz ise onunla ve onun sayesinde yaşıyorsunuz. Niye bedelleri hep başkalarının ödemeleri istenir ki?

Doçent küçümsercesine gülümser ve susar.

İVAN ANTONOV. Üstelik bunlar yetmiyormuş gibi, mutfak ve tuvalet kısmında da kazılar yapacaksınız. Ya ben, ben ne yapayım, soyutlaşayım mı?

DOÇENT. Antonov, siz kişisel çıkarlarınızı toplum çıkarlarının üzerinde tutuyorsunuz. Buna bencillik denir. Riski göze alıp bu hamamı taşırsak, toplum sizin kaybedeceğinizden çok daha fazlasını kaybedecektir. Siz başka bir eve taşınabilirsiniz, şimdi o kadar çok bina yapılıyor ki, ülkemiz adeta bir şantiye... Bilim ise bu eşi benzeri olmayan anıtı başka yere taşıma riskini asla göze alamaz.

İVAN ANTONOV. Demek alamaz?

DOÇENT. Alamaz.

İVAN ANTONOV. O halde ben alacağım.

DOÇENT. Siz? Nasıl?

İVAN ANTONOV. Onu sokağa atacağım. İşte böyle... (*Havuz a tlar.*)

Kazmayla, çekiçle, çapayla, delgeçle. Bulgaristan'da ilk defa yapılan bir şey mi olacak sanki?

DOÇENT. Siz bir barbarısınız!

İVAN ANTONOV. Evet, barbarım! Kendi özel evinde bir barbar. Ve konukların geç saate kadar evimde kalmalarını hiç sevmem. Çünkü erken yatarım, neredeyse tavuklarla beraber. Kapı soldadır.

İvan Antonov mutfağa kadar gider. Doçent sinirlenerek sigara yakar. İvan Antonov döner.

İVAN ANTONOV. Daha burada mısınız?

DOÇENT. Sanırım bir şeyler ima ediyorsunuz?

İVAN ANTONOV. Evet, ediyorum... Evimden defolup gitmenizin zamanı çoktan geçti imasında bulunuyorum. Hiçbir hakkınız olmadan evime girmişsiniz, onu kazmışsınız, mobilyaları kırıp dökmüşsünüz, her şeyi alt üst etmişsiniz... Ve üstüne üstlük, benim barbar olduğumu söyleyeceksiniz... Defolun!

DOÇENT. Artık burası sadece sizin eviniz değil.

İVAN ANTONOV. Ve daha kimlerin? Sizin de olmasın sakın?

DOÇENT. Toplumun. Böyle ev yüz binlerce var, ama Pompilianus döneminden kalma Roma hamamı tek bir tanedir.

İVAN ANTONOV. Hamamınızla beraber defolun!

DOÇENT. Yaa, defolayım da hamamı kırıp dökün. Daha bu gece... Ve sonra bizi bir oldu bittiyle karşı karşıya bırakın. Olmaz! Asla gitmem!

İVAN ANTONOV. Ne gecesi kardeşim, hemen şimdi başlıyorum. Yarım saat içinde hamamın hesabını görürüm. Sonra onu postadan parça parça gönderirim size. Parçaları nasıl istersiniz – ufak mı, yoksa irice mi? Ebatlar müşterinin isteğine bağlıdır.

DOÇENT. Sonra ben de size sigara gönderirim.

İVAN ANTONOV. Nereye?

DOÇENT. Hapishaneye. Sigaralar da müşterinin isteğine göre olacaktır...

Pompilianus döneminden kalma belki de son hamamın yıkılmasına göz yumarsam, insanlık bunu bana bağışlamaz. Bir düşünün, Antonov, bu hamam insanlık için yok olacak... İnsanlığı düşünün hiç olmazsa...

İVAN ANTONOV. Demek siz insanlığı düşünüyorsunuz. Sorarım, ya insanı kim düşünecek? Hani insanlığı oluşturan o insanı? İnsanlık için hizmet ettiklerini sanarak insanı aklına dahi getirmeyenlerden bıktım artık. Ama böylesi daha kolay değil mi? Çünkü insanlık biraz soyut kavramdır. O her zaman ötekidir ve asla yanı başında duran ve bir derdi olan insan değildir. Ben neyim?

Neredeyim? Bir tarafta insanlık, bütün 6 milyarıyla, diğer tarafta – İvan Antonov. O, insanlığa ait değil, çünkü salonunda Roma hamamı bulundu.
DOÇENT. Biraz sofistike kaçtı bu çıkışınız.

İVAN ANTONOV. Orada gördüğünüz ise çıkıştır. Yani dışarı çıkış kapısı.
(Kapıyı gösterir.)

Bu sırada kapı açılır ve Doçentin nişanlısı Marta girer.

MARTA. İyi akşamlar!...

İVAN ANTONOV. İyi akşamlar, iyi akşamlar...

MARTA (Doçente). Hani baş başa olacağımızı söylemiştin.

İVAN ANTONOV. O-o-o! Bak sen!

MARTA. Bu herifin ne işi var burada? Arkadaşın mı?

İVAN ANTONOV. Çocukluk arkadaşı... Kendimi bildim bileli en iyi arkadaşımıdır. Adım İvan Antonov.

DOÇENT. Adı gerçekten İvan Antonov, ama arkadaşım falan değil.

MARTA. O halde gecenin bu vaktinde ne yapıyor ki burada? İş icabı bir şey mi?

İVAN ANTONOV. Düşünebiliyor musunuz hanımefendi, ben burada yaşıyorum.

MARTA. Ne demek yaşıyorsunuz?

İVAN ANTONOV. İşte, sıradan bir yaşam – uyuyorum, yoğurtlu kabak yiyorum, çalışıyorum, bazen dolabın üzerine çıkıp oradan yatağa atıyorum... Ama bunu pek sık yapmam... Şeyden... yaylardan dolayı. Gevşiyorlar da...

MARTA. Evin kamulaştırıldığını sanıyordum. Hani bana şey demiştin...

DOÇENT (Gergin). Evet, evet... Bütün gerekli başvuruları yaptım, meğer... yavaş gidiyor, her yerde bürokrasi var...

MARTA. ...ve daha demiştin ki, bu evde yaşayan kişiye şey verilmiş...

İVAN ANTONOV. Ne verilmiş?

DOÇENT. Marta, şimdi bu tür konuşmaların zamanı ve yeri değil, sonra sana her şeyi anlatırım.

İVAN ANTONOV. Hayır, hayır, hayır! Ne verilmiş? Yahu ne oluyor burada? İnsan 20 günlüğüne denize gitmeye görsün... Ne kamulaştırması, bana sormaları gerekmez miydi...

MARTA. Bu Roma hamamı artık iyice sinirlerime dokunmaya başladı. O ortaya çıkarılalı her şey alt üst oldu.

İVAN ANTONOV (*Eliyle salonunu göstererek araya girer*). Evet, evet, gerçekten her şey alt üst oldu...

MARTA. Haftalarca yoksun, burada, bu havuzda geceliyorsun, değiştin, bambaşka biri oldun, bazen seni tanımakta zorlanıyorum. Bu Romalı Kadınlar sanki her şeyden daha kıymetli senin için.

DOÇENT. Marta!...

İVAN ANTONOV (*Alaylı*). Engel olmayayım?

MARTA. Herkesten kuşkulanıyorsun, korkuyorsun, garip garip görüşlerin var.

DOÇENT. Marta, benim görüşlerimin irdelenmesinin ne yeri, ne de zamanı!

İVAN ANTONOV. Evet, zaman çok önemlidir. Üstelik artık bayağı da ilerledi...

Ben biraz önce sizinkine... bilmem kiminiz olur, çok erken, yani neredeyse tavuklarla beraber yattığımı anımsattım. Benim de böyle garip bir alışkanlığım var. Ve yalnız yatmayı severim. Çok tuhaf değil mi? Bir sözle, yabancı binlerinin yanında soyunmaktan sıkılırım.

DOÇENT. Gına geldi bu garipliklerinizden. Siz nerede bulunuyorsunuz?!

İVAN ANTONOV (*Şaşkın*). Ne demek nerede...

DOÇENT. Yürüyüşe çıkabilirsiniz, dışarıda şahane bir gece var.

İVAN ANTONOV. Yürüyüşe çıkmak değil, uyumak istiyorum. Siz çıkın yürüyüşe.

DOÇENT. Mutfakta yatabilirsiniz.

İVAN ANTONOV. Fırının üzerinde mi?

DOÇENT. Bir koltuk götürebilirsiniz oraya.

İVAN ANTONOV. Peki, bu amaç için ayrılmış özel salonum varken niye mutfakta koltuk üzerinde yatayım?

MARTA (*Öfkeli*). Sen bana baş başa kalacağız diye söz vermiştin. Ne zamandan beri biz bize kalamadık... Bir şeyler yap!

DOÇENT. Bay Antonov, niye biraz temiz hava almaya çıkmıyorsunuz? Dışarıda öyle güzel bir gece var ki – serin, yıldızlı...

MARTA (*Düşükleri durumun farkına vararak*). Başka yere gidelim.

DOÇENT. Buradan çıktığım an o hamamı parçalayacak.

İVAN ANTONOV. Parçalayacağım.

MARTA. Ama nasıl öyle parçalayacaksınız?! Eşi benzeri olmayan bir anıt söz konusu...

İVAN ANTONOV. Siz benim salonumu niye parçaladınız? Benim salonum da eşsizdi. Ve benim de tek bir salonum vardı.

MARTA. Ama Roma hamamı...

İVAN ANTONOV. Bakın, ben Roma hamamına karşı değilim. Üstelik tam da benim salonumda kazıldığından dolayı çok mutluyum, dünya üzerinde tek olan böyle bir hamamın bizim kasabamızda bulunduğundan onur duyuyorum. Sadece onu başka bir yere taşımanızı istiyorum. Müzeye, olmadı, kendi salonunuza taşıyın. Benim kalacak yerim yok. Başka bir ev verin bana. Bu benim baba ocağım ve sakın, rahat, huzurlu olmasına rağmen onu bilim uğruna terk etmeye hazırım. Ama – parçalanmış da olsa – kendi evim varken yürüyüşe gitmem. Asla! Şimdi çıkıyorum, ama sadece tuvalete kadar, sevince kapılmayın sakın. (*Çıkar.*)

MARTA. Aslında o haklı. Niye başka ev verilmiyor ona?

DOÇENT. Yahu ne diyorsun sen...

MARTA. Sizin Enstitünüz veremiyor mu...

DOÇENT. Bizim Enstitümüz ev dağıtmakla değil, bin yıllık eski şeylerle uğraşır...

MARTA. Müze veya Enstitüye niye taşımıyorsunuz ki hamamı?

DOÇENT. Sen ne konuştuğunun farkında mısın, Marta? Onu taşıyayım ve hemen aslanlar üzerine atlayarak bana bir şey bırakmasınlar... Anında profesörün biri monografi yazsın, bir diğeri bilimsel bildiri yayımlasın, üçüncüsü Roma'da kongreye katılsın... Asla! Müzeye taşırırsam, bu buluş artık benim değil, herkesin ortak buluşu olacak, herkes ondan yararlanabilecek. Hayır, asla olmaz!

MARTA. Ama o da sokakta yaşayamaz ki.

DOÇENT. Sen bu Roma hamamının benim için ne olduğunu biliyor musun? Böyle bir şans insana ömründe bir defa gelir... Yararlandın yararlandın, yararlanamadın – bitti...

MARTA. Unutma ki sonuçta hamam bir...

DOÇENT. Hamam... Bu bir bilimsel kitap, akademik unvan, profesörlük, bildiriler, Roma, Cenevre, Londra, Madrid kongreleri, birkaç akademinin onursal üyeliği, saygı, şan, şöhret, para demektir!... Bu hamamı öyle sıkacağım ki, adeta suyunu çıkaracağım. Ne var ki, bir an önce, hiç zaman kaybetmeden harekete geçmem gerek. İvan Antonov dedikleri bu aşağılık herif ise ayaklanma dolaşıyor. Şimdi onunla da mı uğraşayım... Nereden çıktı mübarek adam!

MARTA. Sanırım biraz abartıyorsun. Sonuçta ev onun ve o değil biz bir yerlerden çıkageldik.

DOÇENT (*Ona pek dikkat çevirmeden*). Zaman kaybetmeden, anında, hemen şimdi... harekete geçmem gerek... Başka birileri bunu yapmadan...

Marta nazik bir hareketle Doçentin ağzını kapatır. Sonra kollarını onun omzuna koyar ve gözlerinin içine bakar.

MARTA (*Hafifçe, dostça*). Ne oluyor sana? Sanki körsün. Beni görmüyor musun? Hamam dışında hiçbir şey görmüyor musun?

DOÇENT (*Aklı başka yerde olduğundan anlayamaz*). Görüyorum seni, görüyorum.

MARTA (*Samimi*). Bana baksana... Beni görüyor musun?

DOÇENT (*Anlayamadan*). Saçmalama, görüyorum seni.

MARTA. Saçmalamıyorum. Beni görüyor musun?

DOÇENT (*Öfkeli*). Kaç defa tekrarlayacağım? Görüşüm mükemmel.

Marta kollarını onun omzundan indirip biraz uzaklaşır. Artık ciddileşmiştir.

MARTA. Şimdi?

DOÇENT (*Can sıkınlığı içinde*). Marta!...

MARTA (*Roma hamamına atlar*). Şimdi görüyor musun?

DOÇENT. Seni çok iyi görüyorum. Gözlerimle sorunum yok. (*Ses tonundan anın önemini kavrayamadığını ve gerçekte bir şey görmediğini anlıyoruz.*)

MARTA (*Kendi kendine*). Bir şey görmüyor. (*Yanına gider.*) Bir şey görmüyorsun. Ne zamandan beri? Niçin?

DOÇENT (*Can sıkınlığıyla*). Kes artık şu körleşme masalını. Yoksa bu bir fıkra mı?

MARTA. Evet! Fıkra.

Bu sırada pijamalarını giymiş olan İvan Antonov yatağına doğru gider.

İVAN ANTONOV. Ben artık yatıyorum. Sizlere iyi geceler!

MARTA. O burada mı yatacak?

DOÇENT (*Öfkeli*). Görüyorsun durumu...

MARTA (*Acı acı*). Durum neredeyse bir aydır böyle. Hiçbir zaman bana ayıracak vaktin yok, üstelik aramıyorsun da... Bu Roma hamamı ortaya çıkalı beni aklına dahi getirmiyorsun, sanki yaşamıyorum...

İVAN ANTONOV. Özür dilerim, ama konuşmanız uyumama engel oluyor. Bu söylediklerim lamba için de geçerli.

MARTA. Herkes sadece kendini düşünüyor.

İVAN ANTONOV. Ne yaparsın, tuhaf bir alışkanlığım var, uyurken lambanın sönük olmasını istiyorum.

MARTA. Sen sadece hamamı düşünüyorsun... Daha doğrusu, hamamın kendisini değil, sana sağladığı olanakları düşünüyorsun...

DOÇENT. Marta, sanırım artık abartıyorsun. Sen depresyondasın.

İVAN ANTONOV. Asıl depresyonda olan benim. Lambanın ışığı tam gözüme düşüyor.

DOÇENT. Bu bencil herifin lambasını söndürelim. (*Söndürür.*) Marta, sakın sakın konuşalım. Karanlıkta daha iyi konuşulur.

MARTA. Konuşmak istemiyorum. Çünkü o her şeyi duyacak.

İVAN ANTONOV. Doğru.

MARTA. Dışarı çıkalım, başka bir yerlere gidelim.

İVAN ANTONOV. Kulağım çok hassastır, neredeyse yarım kilometreden duyarım.

DOÇENT. Marta, sanırım durumun ciddiyetini kavramıyorsun.

MARTA. Sen sadece kendini düşünüyorsun.

DOÇENT. İkimizi düşünüyorum.

MARTA. Sadece kendini... Yarın öbür gün, açılan bir mezar veya kırık dökük bir çömlek için beni yine terk edip gideceksin.

İVAN ANTONOV. Bu yüzde yüz kesin.

DOÇENT. Size bir şey soran yok!

İVAN ANTONOV. Bana hiçbir zaman hiçbir şey sorulmuyor ki. Salonum kazılırken de sorulmadı...

MARTA. Bu böyle devam edemez, ilk defa başımıza gelmiyor. Her zaman acele getiriyor, daha önemli bir şey buluyorsun... Ben mumya değilim, sadece antikalarla yaşayamam...

DOÇENT. Marta, çağdaş bir insan gibi düşün...

MARTA. Yani senin gibi düşüneyim, öyle mi?

İVAN ANTONOV. Düşünmek icraatı öldürür.

MARTA (*İvan Antonov'a doğru bakarak*). Bu akşam bari dışarı çıkalım. O, hamama bir şey yapmayacak. Onu parçalamayacaksınız değil mi?

İVAN ANTONOV (*Eliyle Doçenti göstererek*). Duyun ne söyleyecek.

DOÇENT. Par-ça-la-ya-cak.

MARTA. Yo, yo... Şimdi o dürüstçe bize söz verecek. Vereceksiniz değil mi?

DOÇENT. Saçmalama, Marta, bugün dürüstçe söze kim inanıyor?

MARTA. O zaman sen de seç – ya hamam, ya ben.

DOÇENT. Soruyu masaya bu şekilde yatırmaya hakkın yok, Marta... Biliyorsun ki...

MARTA. Biliyorum. Bu hamamın senin için ne değer taşıdığını biliyorum. Onu tamamıyla bırakmaya zorlamıyorum seni. Sadece bu gece benimle gelmeni istiyorum. Sonuçta ben de bir şeyim değil mi?

DOÇENT. Bu akşam çıkmamın olanağı yok. Asla.

MARTA. O halde herşey gönlünce olsun! (*Çıkar.*)

DOÇENT. Marta!...

İVAN ANTONOV. Ne güzel bir kız! Ben olsam onunla giderdim. Hamamın toz duman olacağını bilsem dahi...

DOÇENT. Saçmalamayınız!... (*Gergin gergin sigara yakar.*)

İVAN ANTONOV. Cinsel yaşam metabolizmanın temelini oluşturur.

DOÇENT. Kapatın çenenizi!

İVAN ANTONOV. Gazetede yazıyordu.

DOÇENT. Ahmak!!!

İVAN ANTONOV. Kimin ahmak olduğu daha belli değil... Ben kıza yetişeceğim. (*Şaşkına dönmüş Doçent bir şeyler söyleyemedi, Antonov hızlıca koşarak çıkar.*)

Doçent, Roma hamamı içine yerleştirilmiş seyyar yatağa oturmuş, sinirli sinirli sigara içer. Saatin vuruşları sanki ağır bir çekiç gibi beynine darbeler indirir. Tik-tak, tik-tak – zaman akmaktadır! Doçent lambayı söndürür ve karanlıkta sigara yakar. İvan Antonov girer, parmak ucuna basarak kazılmış salondan mutfağa doğru gider.

DOÇENT (*Roma hamamının içinde bulunan gece lambasını yakar*). Nereye gidiyorsunuz?

İVAN ANTONOV. Aaa, siz daha buradasınız. Hamamınızda oturuyorsunuz...

DOÇENT (*Kuşkulanarak*). Nereye gidiyorsunuz?

İVAN ANTONOV. Acıktım. O işten sonra insan hep acıkır zaten. Bir şeyler atıştırıyım. (*Buzdolabını açar ve bir parça salam alır.*)

DOÇENT. Hangi işten sonra?

İVAN ANTONOV. Siz çocuğun ta kendisisiniz, Doçent Ananiev, durmadan soruyorsunuz. Bazı şeyler öğrenciler için yasaktır.

DOÇENT. Bana söylemek zorundasınız!

İVAN ANTONOV. Niye zorunda olayım? Benim günah çıkartma papazım mısınız yoksa?

DOÇENT (*Umutla*). Siz ona kesinlikle yetişemediniz.

İVAN ANTONOV. Size ne bundan? Siz hamamı seçtiniz.

DOÇENT. Suratınızı dağıtacağım, Antonov!

İVAN ANTONOV. Yolumu kesmeyin!

DOÇENT. Antonov, yolumun üzerinde duran herkesi her zaman ezip geçtim.

İVAN ANTONOV. Belki de göbek adınız Doçent değil de Dozer'dir.

DOÇENT. Antonov, ezip geçeceğim sizi! Antonov!

İVAN ANTONOV. Tüylim diken diken oldu. Geceleri de ezer misiniz?

Çünkü ben yatıyorum. (*Yatar ve örtünür.*)

DOÇENT. Marta ile ne yaptınız?

İVAN ANTONOV (*Alaycı*). Sanat hakkında konuştuk.

DOÇENT. Söyleyin bana ne...

İVAN ANTONOV (*Araya girerek*). Yarın sabah renkli tebeşir kullanarak çizimlerle anlatırım. Şimdi ise yatıyorum ve ne olur ergenlik sorularınızla uykuma engel olmayın.

Doçent lambayı söndürür. Sahne kararır.

İvan Antonov'un salonu aynı durumdadır – kazılmış çukurlar, dağıtılmış mobilyalar... Salonun ortasındaki havuzun içinde seyyar yatakta Doçent uyur. Çukurlar üzerine tahtalar konulmuştur. İvan Antonov da uyur. İçeri Tsekov girer. Orta yaşlarda, şık giyimli, dış görünüşünden deneyimli ve feleğin çemberinden geçmiş biri olduğu anlaşılır. Etrafına bakınır, Roma hamamını ve her iki uyuyanı da gözden geçirir, biraz kararsız olduğu sezilir...

TSEKOV. Günaydın! (*Sessizlik.*)

TSEKOV. Günaydın! (*Daha yüksek sesle söyler.*)

İvan Antonov ile Doçent onu duymazlar.

TSEKOV (*Adeta bağırarak*). Günaydın!

İVAN ANTONOV (*Birdenbire uyanır*). Ne? Ne oldu?

TSEKOV (*Nazikçe gülümseyerek*). “Günaydınlar!” dedim.

İVAN ANTONOV. Sadece bunu söylemek için mi uyandırdınız beni? Bana “Günaydın!” demek için...

TSEKOV. Hayır!

İVAN ANTONOV. Ben de sadece “Günaydın!” demeniz için size aylık ödeniyor sandım. Yani, yeni bir hizmet türü.

TSEKOV. Yo, yo. (*Hamama alıcı gözüyle bakar.*) Özür dilerim, eşi benzeri olmayan Roma Hamamı bu değil mi?

İVAN ANTONOV. Ta kendisi. Doçent misiniz yoksa? Çünkü burada bir tanesi uyuyor da.

TSEKOV. Ne yazık ki bilimin o yüce doruklarına erişemedim. Sadece lise diplomam var.

İVAN ANTONOV. Lise diplomanız insana biraz daha güven veriyor. Pekala, sizleri buraya hangi rüzgarların attığını sorabilir miyim? Lise diplomanız yeterli bir neden değil çünkü.

TSEKOV. Bana bu evin sahibi İvan Antonov gerek. Kendisiyle görüşebilir miyim?

İVAN ANTONOV. İvan Antonov'dan söz ediliyorsa, İvan Antonov halen benim. Aslında gidişata bakılırsa her an değişiklik olabilir. O yüzden acele etmenizde yarar var.

TSEKOV. Çok özür dilerim, ama burada iki kişi olduğundan dolayı... anlıyorsunuz değil mi... İvan Antonov olduğunuzu herhangi bir belgeyle kanıtlayabilir misiniz?

İVAN ANTONOV. Doğum kağıdı mı istiyorsunuz?

TSEKOV. Estağfurullah, kimlik de yeterli olabilir. Bunun karşılıklı çıkarlarımızın yararına olacağından kuşkunuz olmasın...

İVAN ANTONOV Bak sen başa gelene... Ama lise diplomanızın hatırına göstereceğim... *(Kimliğini gösterir.)*

TSEKOV. Çok müteşekkirim, beyefendi. *(Kendi kimliğini de gösterir.)*

Bendeniz Tsekov, sanat uzmanı. Yanlış anlamayın sakın, bunlar işimin gereği. Garantili çalışmam gerek. Uyuyan arkadaşınız mı?

İVAN ANTONOV. Hayır. O, Doçent. En azından öyle söyledi. Ondan da kimliğini göstermesini isterseniz iyi olur.

TSEKOV. Sizin yakınınız falan değil, değil mi?

İVAN ANTONOV. Haşa... O, Roma hamamından dolayı burada uyuyor. Yani onu koruyor. Parçalayacağımdan korkuyor. Hamamı o bulmuş veya bulduktan sonra ilk o gelmiş buraya.

Tsekov parmak ucuyla yürüyerek uyuyanın yanına yaklaşır, hafifçe battaniyeyi kaldırır ve yüzüne bakar. Sonra İvan Antonov'un yanına döner.

TSEKOV. Ananiev?

İVAN ANTONOV. Doçent Ananiev.

TSEKOV. Bu konuşmanın ikimizin arasında kalmasını istiyorum. Ne dersiniz, gerçekten uyuyor mu?

İVAN ANTONOV. Kim bilir. Belki sadece gözlerini kapatıyordur.

TSEKOV. Her neyse, yavaş konuşacağız. Biraz daha uzaklaşalım. Aniden uyanırsa Lukovit'ten kuzeniniz olduğumu söylersiniz.

İVAN ANTONOV. Lukovit'i başka bir kasabayla karıştırırsam fark eder mi?

TSEKOV. Etmez.

İVAN ANTONOV. Çok güzel.

TSEKOV. Antonov, aydın bir kişi görünümünüz var...

İVAN ANTONOV. Bazen dış görünüş aldatır.

TSEKOV. Aydın biri olduğunuz hemen anlaşılıyor ve ne yazık ki hiçbir şansınız yok. Durumunuz ortada... Kendiniz görüyorsunuz – kazılmış, alt üst edilmiş bir ev, kırık dökük mobilyalar, tek odanızın tam ortasında Roma hamamı havuzu...

İVAN ANTONOV. Romalı Kadınlarla!

TSEKOV. Romalı Kadınlar durumu değiştirmiyor, hatta daha ağırlaştırıyorlar. Gay Lutsius ile imparator Pompilianus döneminden kalma bu Roma hamamı şu ana kadar dünyada korunabilmiş ilk ve tek örnektir. Bu açıdan hamam gerçekten eşsiz bir anıt ve siz kendinizi hiç kandırmayın.

İVAN ANTONOV. Kandırmıyorum zaten.

TSEKOV. Bravo. Boyana Kilisesi ve Trak Mezarlığı gibi bu hamam asıl bundan sonra dikkatleri üzerine çekecek. Bütün dünyadan uzmanlar sineklerin bala kondukları gibi hamamın etrafına üşüşecekler, çünkü burada söz konusu olan Markus Antoniyus Oktavyanus'un ekolüdür. Bu işin şakası yok...

İVAN ANTONOV. Pardon, sizin gerçekten mi sadece lise diplomanız var?

TSEKOV. Yedi tane üç, bir tane dört, üç bütünleme. Bastım parayı aldım diplomayı... Ama sorun o değil. Sorun, bu Roma hamamının dünya çapında

öneme sahip bir uygarlık anıtı ilan edilecek olmasıdır. UNESCO’da devreye girecek ve işte o zaman yanarım halinize...

İVAN ANTONOV. Emin misiniz?

TSEKOV. Emin olmak ne demek... UNESCO’yu bilirim, sağlamına okşar... Ben size baştan söyledim – hiçbir şansınız yok. Mutfakta da kazılara başlayacak, kilere ve tuvalete de el atacaklar.

İVAN ANTONOV. Yo, yo... Tuvalet olmaz... Emin misiniz? Tuvalet de mi?

TSEKOV. Yıllardır UNESCO ile çalışırım. Bizimkilerini de iyi tanırım, pek şakaya gelmezler. Tuvaleti de kazacaklar ve siz umumi tuvaletlere koşmak zorunda kalacaksınız. Umumi tuvaletlerin durumlarını ise pekala biliyorsunuz...

İVAN ANTONOV. Evet ya... korkunç.

TSEKOV. Onlarda kağıt veya gazete parçası aramayın. Pislik diz boyu. Üstelik her zaman da dolular. Nasıl anlatsam... Kısaca, bu bir trajedi, trajedinin ta kendisi.

İVAN ANTONOV (*Başını sallar*). Trajedi... Galiba kıpırdıyor...

TSEKOV. Aslında Lukovit’te... (*Doçente doğru bakar.*) Öbür tarafına dönüyor. Gerçekten uyuyor mu acaba?

İVAN ANTONOV. Ne bilirsin... Ondan her şey beklenebilir.

TSEKOV (*Uzun bir incelemeden sonra*). Galiba uyuyor... En korkunç olan da düzenli çalışmazlar...

İVAN ANTONOV. Neler?

TSEKOV. Umumi tuvaletler. İki günde bir denetlenirler. Neyi denetlerler bilmem? Veya kapalıdırlar. Bir düşünsenize, ter temiz arzularla rahatlamaya koşuyorsunuz, tuvalet ise kapalı. Yo, yo, bu gerçekten korkunç bir şey!

İVAN ANTONOV. İtiraf edeyim, korkunç bir tablo çizdiniz. Tüyerim diken diken oldu...

TSEKOV. Diken diken olmaları durumu değiştirmiyor. Bir sözle sizi sokağa atacaklar.

İVAN ANTONOV. Nasıl? (*Anlayamaz.*)

TSEKOV (*Gösterir*). Bez parçası gibi.

İVAN ANTONOV. Demek işin oraya varacağını düşünüyorsunuz?

TSEKOV. Düşünmek de ne demek... Gözlerimle aynen görüyorum, her şey gözlerimin önünde, en ince ayrıntısına kadar.

İVAN ANTONOV. Ama yine de başka bir konut verirler değil mi?

TSEKOV. Antonov, aydın biri olarak, tabii, sizin bu konut işinden haberiniz yok. Siz 'rüşvet' sözcüğünün telaffuz edilmesinden dahi hoşlanmazsınız, yalakalıktan nefret edersiniz... Ne pahasına olursa olsun hiçbir zaman müdürünüz önünde diz çökemez, elini öpemezsiniz. Söyler misiniz, konut sorununuzun çözümü elinde olan müdürün elini öper misiniz?

İVAN ANTONOV. Niye öpeyim ki?

TSEKOV. Bakınız, köfteci veya memur falan olsaydınız hiç bile düşünmezdim sizi. Çekip villanıza giderdiniz... Yani bol oksijenli havaya... Ama entelektüel biri olduğunuza göre sizin villanız dahi yok. İtiraf ediniz ki yok?

İVAN ANTONOV. Yok.

TSEKOV. Görüyor musunuz, haliniz harap. Ben aslında bundan dolayı buradayım. Bu taraftaki kulağının diğerinden daha büyük olduğu gelmiyor mu size, sanki kulağını kabartmış bizi dinliyor.

İVAN ANTONOV. Hangisini?

TSEKOV. Sizin taraftakini.

İVAN ANTONOV. Diğerini görmüyorum ki karşılaştırabileyim.

TSEKOV. Her nasılsa. Kısaca, sizin evinizi elinizden alıyorlar ve sokakta kalıyorsunuz.

İVAN ANTONOV. Sanmam. En kötü olasılık başka bir ev verirler.

TSEKOV. En iyi olasılık, vereceklerine ilişkin söz verirler. Binlerce kişiye söz verildi, ama... Konut sorunu, Antonov, bazıları için yanıtı olmayan bir sorudur!

İVAN ANTONOV. Ama ben...

TSEKOV. Bilmez miyim. Şikayet edecek, dilekçe yazacak, günlerce kuyruklarda bekleyeceksiniz. Bu arada da kirada kalacaksınız. Bir oda mutfak

120 Leva. Artı, düzenli olarak katlar arasında takılı kalan asansörü varsa – 140 Leva.

İVAN ANTONOV. Anlamadım...

TSEKOV. Kurallar gereği. Katlar arasında kurtarılmayı beklerken duyduğunuz heyecandan alman yüzde... Yüzde. Her şeye ve her şeyden – manzara yüzdesi, görkemli bina yüzdesi, asansör yüzdesi... Lukovit'te her şey tıklarında, yaramazlık falan yok, teyzenin bol bol selamları var, ziyaretine ne zaman geleceğini soruyor, çok özlemiş seni...

Doçent biraz kııldamış ve uyanık Tsekov bunu hemen fark etmiştir. Göz kırparak İvan Antonov'a gizlice işaretler verir, ancak o bir türlü anlamaz.

İVAN ANTONOV. Ne teyzesi yahu? Kimin teyzesi? O da nereden çıktı?

TSEKOV. E, kuzenim, ben gideyim artık...

İvan Antonov şaşkınca bakmaya devam eder, diğer tarafa dönünce Doçenti görür ve işin farkına varır.

TSEKOV. Gel beni ana yola çıkar, bu sokakları bir türlü doğrultamıyorum...

Sokağa çıkarlar. Tsekov, önünde durdukları Taksi Durağına sırtını dayar.

TSEKOV. Ben bir şey istemiyorum. Ben veriyorum.

İVAN ANTONOV. Ne veriyorsunuz?

TSEKOV. Antonov, siz okumuş bir insansınız. Ve hiç şansınız yok. Bu Roma hamamı sizi bozguna uğratacak. Evinizin elden gideceği yüzde yüz kesin. Size tek bir kurtuluş yolu, yani zararı kara çevirmek kalıyor.

İVAN ANTONOV. Ne kurtuluşu?

TSEKOV. Bana güvenmeniz. Günümüzde Batıdaki akıllı insanlar, orada ise akıllı demek zengin demektir, trilyonlarını sanat eserlerine yatırırlar. Tablolar, ikonalar, antikalar, vazolar... Bunların fiyatları hiçbir zaman düşmez, aksine – yükselir. Sanat eseri ne ekmek ister, ne su, ne de sendikaya kayıt olur – bir köşecikte usulca durur ve fiyatını yükseltir. Bütün gün sadece bunu yapar, yani fiyatını yükseltir. Fiyatlar çok yüksekler, inanılmayacak kadar yüksekler tırmandı. Günümüzde ise ne gerek – para. Mutluluk parada değil belki, ama kesinlikle parasızlıkta da değil.

İVAN ANTONOV. Ne yani, şimdi bana yaşamın anlamlı anlamsızlığından mı dem vuracaksınız?

TSEKOV. Evet. Bu kazılmış ve daha da delik deşik edilecek konutta yaşamının bir anlamı var mı? Niye Lago di Como Gölünün kıyısında yaşamayasınız? Aydın kişi değil misiniz sanki?

İVAN ANTONOV. Aydın olmanın Lago di Como'nun kıyısında yaşamak için yeterli olduğunu mu sanıyorsunuz?

TSEKOV. Başkaları için kesinlikle yeterli değil. Ama sizin için yeterli. Tamamen yeterli. Bakınız, Antonov, ben zat-ı alinizi Lago di Como'nun kıyısında çok özel bir villada görüyorum. Veya İsviçre'de kabarık bir banka hesabıyla görüyorum. İsviçre'de de göller var. Üstelik Lago di Como'dan aşağı yanları yok.

İVAN ANTONOV. Niye sürekli bana Lago di Como hakkında konuşuyorsunuz? Bu, Pañçarevo Gölü mü sanki? Lago di Como'ya nasıl giderim ben?

TSEKOV (*Bakınır*). Roma hamamını taşıyarak.

İVAN ANTONOV. Ne? Taşımak ha? Harika? Nereye?

TSEKOV. Yurtdışına. İtalya'ya. Oradan da başkaları alacak, büyük olasılıkla Amerikalılar, çünkü şimdi para onlarda. Siz orasını düşünmeyiniz, Gay Lutsius ve Pompilianus döneminden kalma tek Roma hamamını alacak birileri bulunur.

Üstelik Romalı Kadınlarla. Bunlar için de derilerini yüzeceğiz, yani ikişer deri sıyracağız onlardan. Nasıl olsa zenginler.

İVAN ANTONOV. Ama nasıl öyle taşıyacağız? Hamam benim salonumda değil mi?

TSEKOV. İşte tam da salonunuzda olduğundan dolayı. Müzeye giderse – unut! – gitti-bitti! Devlet hazinesi gibi korunacak. O yüzden şimdi acele etmemiz gerekir, akıllarını başlarına toparlamadan. Onlar ağır hareket eder – mektuplar, talepler, sizin bilmem kaç numaralı yazınıza istinaden bizim bilmem kaç numaralı yazımız... falan filan... Bu arada ise biz kendi numaramızı oynayacağız onlara. Rahat ol, Antonov, bu işlerle dünden beri uğraşmıyorum. Denilebilir ki Bulgaristan'daki neolitik mezarların yansını ülke dışına ben kaçırdım.

Yurtdışına kaçırdığım Trak dönemi mezarları ve takıları bir araya getirilse öyle bir mezarlık oluşur ki, aklın durur. Rodoplar'da ortaya çıkarılan Roma villasını da kaçıracaktım, ama ben yetişinceye kadar herşey toz duman edilmişti.

İVAN ANTONOV. Demek siz şöyle...

TSEKOV. Evet. Ben sanat eserleriyle ilgilenirim. İkonalar, nadir kitaplar, el yazmaları, Trak ve Roma dönemi muskaları... yani ne çıkarsa. Ama bütün bunlar Roma hamamı önünde hiçbir şey değil, Antonov... Bunlar sadece kırıntı. Asıl büyük vurgun hamamda. En az bir milyon alırsın. Ve sonra, ver elini Lago di Como.

TAKSİ DURAĞI (*Aniden*). Lago di Como... Devamını duyalım.

TSEKOV (*Şaşkınlıkla bakınır*). Bir şey mi dediniz? Biri konuştu gibime geldi...

İVAN ANTONOV. Bu durumda Roma hamamının bozulması ve parça parça kaçırılması gerekir.

TSEKOV. Keseriz, Antonov, pasta gibi dilim dilim keseriz.

İVAN ANTONOV. Bunu yaparken ya hamam toz duman olursa?

TSEKOV. Ayıp ettin, Antonov, bilimin en son buluşlarını uygulayarak hareket ederim ben. Boşuna mı dergi alıyorum! El alem koskoca kiliseleri dilimledi, biz bir hamamı mı keserek taşıyamayacağız! Keseceğiz ve kaçıracacağız.

TAKSİ DURAĞI. Ya yakalarlarsa?

TSEKOV (*Donakalır, dikkatlice sağına soluna bakınır*). Yine aynı ses.

Antonov, siz ses perdenizi mi değiştirdiniz?

İVAN ANTONOV. Farkında değilim.

TSEKOV. Biri, “Ya yakalanırsan?” diye sordu da.

İVAN ANTONOV. Ben başka şey düşünüyordum.

TSEKOV. Yahu, düşünce değil, sestir.

İVAN ANTONOV. Bakınız Tsekov, her şeye rağmen Roma hamamı devlet malıdır.

TSEKOV. Niye devlet malı olsun ki? Devlet mi yaptı sanki onu?

İVAN ANTONOV. Yasalar var.

TSEKOV. Bilmez miyim? Ya sizin salonunuz hangi yasaya göre kazıldı?

İVAN ANTONOV. Bu tesadüfen olmuş.

TSEKOV. Tesadüf mesadüf yok, Antonov! Tesadüfen insan sadece evlenir.

İvan Antonov düşünceli düşünceli susar. Tsekov endişeyle onu izler.

TSEKOV. Şimdi siz vicdanım izin vermiyor diyeceksiniz... Güya okumuş insansınız. Bir hamam için bu kadar kendinizi yormanıza değer mi? Sizi düşünen biri mi var? Ne mezarlar ve ne Roma yerleşimleri kaldı buldozerlerin altında, ne nekropoller uçuruldu havaya, ne antik tiyatrolar dilim dilim dilimlendi... Şimdi kalkıp bir Roma hamamı için... Üstelik ben onun iyiliğini düşünüyorum! En azından hamamı insanlık için korumuş olacağız. Yok edilmeyecek... Müzede veya belki de özel bir koleksiyonda duracak, bir sanat eserini kurtarmış olacağız. Sanatı da düşünün, Antonov! Bu asil bir uğraştır, eninde sonunda. İyi getirisi de vardır üstelik... Bundan dolayı daha da hayırlı bir iş haline geliyor. Beş yüzer bin Dolar alacağız!...

TAKSİ DURAĞI. Pardon, tam olarak rakamı alamadım – beş yüzer bin mi dediniz? Dolar?

TSEKOV. Hayret, Taksi Durakları konuşmaya başladılar.

İVAN ANTONOV. Özellikle bu çok gevezedir.

TSEKOV. Hemen buradan savulalım, çünkü...

TAKSİ DURAĞI. %20! Bana %20! İsviçre Frankı olarak! Dolar pek istikrarlı değil.

TSEKOV. Daha balık denizde, o kalkmış yüzdeden bahsediyor. Görüyor musunuz, Antonov? Örnek alınız. Şunun şurasında bir teneke parçası, ama olayı bizden daha acele kavradı.

İVAN ANTONOV. Makineler artık tamamen insanın yerini dolduruyorlar.

TSEKOV (*Rahatsızca etrafına bakınır*). Antonov, “Hayır!” demeye acele etmeden bir daha düşününüz. Bu sizin tek şansınız.

TAKSİ DURAĞI. Taksiyle gideriz!

TSEKOV. İyisi ben savulayım buradan. Yine uğrarım. Sakın başka önerileri kabul etmeyiniz, sizi dolandırırlar. Ve acele verin kararınızı, çünkü kaybedecek zamanımız yok. (*Tsekov sol tarafa doğru koşar.*)

TAKSİ DURAĞI. Hey, nereye, nereye?

TSEKOV. Evet, evet – nereye? (*Çıkar.*)

İvan Antonov kazılmış salonuna döner. Doçent elektrikli tıraş makinesiyle tıraş olur. Radyoda müzik çalar.

İVAN ANTONOV. Buradan defolup gitmeden önce geceleme ücreti olarak 2 Leva 50 Stotinka bırakmayı unutmayınız. Roma hamamı için de %10 ekstra alıyorum.

DOÇENT. Gitmek mi... Aklımın uçundan dahi geçmiyor. Benim buradaki işim asıl şimdi başlıyor.

İVAN ANTONOV. Ya tutup sizi dışarı atarsam?

DOÇENT. Atamazsınız. Judo antrenmanlarına gittim.

İVAN ANTONOV. Ama ne hakla benim evimde kalıyorsunuz? Benim evim anayasa tarafından dahi koruma altına alınmış.

DOÇENT. Buyurunuz! İşte. Kazılara başlama izni. Bu da kazıların kiler ve tuvalet yönünde genişletilmesiyle ilgili izin.

İVAN ANTONOV (*Okur*). Mühür de var... Ama burası özel bir ev... Nasıl olabilir?

DOÇENT. Burası artık bir kazı alanı. Umarım gözünüzden kaçmamıştır, kazı çalışmalarının yöneticisi de benim.

İVAN ANTONOV. Ben de gidip şikayet edeceğim.

DOÇENT. Tabii, tabii... En doğal hakkınız. Ne var ki, olayı araştıracak komisyonu belirleyecek bilim kurulu üyelerinin toplanmasını sağlayabilmeniz için iki aya ihtiyacınız var. Komisyon en az bir ay incelemelerde bulunacak ve sonuç raporunu yazması için en az iki ay daha talep edecek...

İVAN ANTONOV. Niye iki ay?

DOÇENT. Beyefendi, bunlar akademisyen, öyle iki günde yapamazlar, anlasanıza – çok yoğunlar. Bugün burada, ama yarın Berlin’de kongrede, öbür gün İtalya’da sempozyumdalar. Bitmedi. Sonuç kararı lehinize çıkarsa anında bilimsel destekli, 60 sayfalık itiraz dilekçemi bastıracağım. İlk olarak komisyon bunu gözden geçirecek, sonra yeniden bilim kurulu üyelerinin bir araya gelmesi gerekecek...

İVAN ANTONOV (*Sinirle sözünü keser*). Peki, kasten adam öldürmekten kaç yıl verdiklerini bilir misiniz? Katilin kendi teslim olduğu durumda?

DOÇENT. Bunu size tavsiye etmem. Bünyem çok sağlam, üstelik kan grubum da en yaygınındandır. Öldürme girişimi işleri sadece erteleyecektir.

İVAN ANTONOV. Birazcık bari vicdanınız yok mu?

DOÇENT. Yüksek tahsilim var.

İVAN ANTONOV (*Adeta bağırarak*). O halde bana yeni bir ev verin!

DOÇENT. Biz sadece eski, bin yıllık antikalarla ilgileniriz.

İVAN ANTONOV. Pekala, şöyle orta yaşta, insanca yaşamaktan başka hiçbir şey istemeyen insanoğluyla kim ilgilenir?

DOÇENT (*Omuz silker*). Benim alanım değil. 118 Bilinmeyen Numaralara sorunuz.

Bu arada salona genç sayılabilecek bir erkek girer.

CANKURTARAN. Affedersiniz, havuz burada mı?

İVAN ANTONOV. İşte orada.

DOÇENT. Ne havuzu gerekiyor size? (*Sert.*)

CANKURTARAN. Hani televizyonda gösterildi... Bendeniz işte o yeni açılan havuza cankurtaran olarak tayin edildim.

DOÇENT. Ne, ne olarak?

CANKURTARAN. Cankurtaran. Bütün havuz, plaj ve su havzalarında bir cankurtaran olması gerekir. Biz yüzücüleri kurtarıyoruz.

DOÇENT. Yüzücüleri kurtarırsınız?

CANKURTARAN. Yüzücüler bizim en değerli sermayemizdir. Su Kurtarma İdaresi'nin tüzüğünde böyle yazıyor. (*Bir anlığına çıkar.*)

DOÇENT. Bu havuza kimse girmeyecek ve kimse yüzmeyecek.

CANKURTARAN (*Şemsiye, kılıf ve katlanır sandalye getirir*). Nasıl yani?

İVAN ANTONOV. Yahu, burada kimsenin boğulamayacağını görmüyor musunuz?

CANKURTARAN. Leğende dahi boğulanlar var, beyefendi. (*Kılıfı yere serer, sandalyeciğine oturur.*)

DOÇENT. Bir yanlışlık söz konusu. Bu yüzme havuzu değil, Roma hamamı, binlerce yıl öncesinden kalma bir uygarlık anıtı.

CANKURTARAN. Atanma emrim cebimde. (*Cebini işaret eder.*)

DOÇENT. Ama bu havuz hiçbir zaman suyla doldurulmayacak. Bilimsel incelemelerin başlaması gündemde.

CANKURTARAN. Bu benim işim değil. Benim işim can kurtarmak.

DOÇENT. Buraya cankurtaran gerekmiyor.

CANKURTARAN. Belki gerekiyor.

DOÇENT. Göreceğiz!...

CANKURTARAN. Yüzme sezonunun tam ortasında, binlerce yeni yüzücü yetiştirmek amaçlanırken siz havuzu kapatmaya kalkmışsınız. Üstelik yüzme sporlarında durumumuz bu kadar kötüyken.

İVAN ANTONOV (*Dehşet içinde*). Siz burada yüzücü mü yetiştireceksiniz!?

DOÇENT. Bakınız, burada söz konusu olan...

CANKURTARAN (*Araya girerek*). Mesele sözde değil. Mesele prensip meselesi. Havuzun kapatılması söz konusu olunca sizi dinlemezler bile. İster Roma, ister Soma olsun... Havuz konusunda durumumuz içler acısı...

DOÇENT. Göreceğiz!

CANKURTARAN. Size dostum gibi söylüyorum, boşuna zaman kaybediyorsunuz. Montreal Olimpiyatlarında yüzmede on altın madalya sözü vermişiz. Törenle verilen vaatler var.

DOÇENT. Birinci, sizinle dost falan değiliz. İkinci, Montreal beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Bu havuza bir damla dahi su damlatırsanız sizi mahkemeye veririm. Ve kimse sizi kurtaramaz. Adım Ananiev, Doçent Ananiev, iyi aklınızda tutun. (*Çantasını alır ve çıkar.*)

CANKURTARAN (*İvan Antonov'a*). Siz de mi Doçentsiniz?

İVAN ANTONOV. Hayır, benim adım İvan Antonov.

CANKURTARAN. Havuzla ilgili bir şey mi?

İVAN ANTONOV. Hayır. Bu evde doğma münasebetsizliğinde bulundum. Burada yaşıyorum.

CANKURTARAN (*Yürür ve bir şey için yer arar*). Niye ki, beyefendi? Eviniz hiç de kötü sayılmaz. Benim çok hoşuma gitti.

İVAN ANTONOV. Zevklerimiz aynı, benim de hoşuma gidiyor. Ama birazcık kazıldı.

CANKURTARAN (*Onu sakinleştirir*). Şimdi her yeri kazıyorlar – sokakları kazmazlarsa evleri kazıyorlar. Pek takmayın bunu kafanıza.

İVAN ANTONOV. Artık gereği de kalmadı.

CANKURTARAN. Evet, burası uygun. Bay Antonov, sizi bir dakikalığına rica edebilir miyim?

İkisi dışarı çıkarlar. Bir an sonra, bir şeylere karşı geldiği anlaşılan İvan Antonov'un sesi duyulur – “Hayır, hayır! Sakın bunu yapmayın, ne olur!” Vs. İçeriye demirden yapılmış, Karadeniz'in bütün plajlarında bulunan bir cankurtaran kulesi getirirler. Bayrak asılacak direği vardır. İkisi havuzun ön tarafına geçerler.

İVAN ANTONOV. Niye kulede bu kadar diretiyorsunuz?

CANKURTARAN. Mesele ona uygun bir yer bulmak... (*Bakınır, değerlendirir.*) Kule listede demirbaş olarak geçiyor. Kulesiz asla olmaz. İyi bir görünürlük de sağlıyor. Belki buraya...

İVAN ANTONOV. Bakınız, siz ciddi mi...

CANKURTARAN. Yo, burada pencere yok, pencerenin karşısına yerleştirelim. (*Başka yere, pencerenin karşısına sürüklerler.*)

CANKURTARAN. İşte buraya.

İVAN ANTONOV. Yo, yo, olmaz, buraya yatağımı koyuyorum! Duyuyor musunuz?

CANKURTARAN (*İvan Antonov'un müdahalesine rağmen oraya yerleştirir*). Harika!

İVAN ANTONOV. Bakınız, yüzme sporuna karşı değilim, ama salonumda binlerce yüzücü yetiştirmenizi istemiyorum.

CANKURTARAN. Niçin, Bay Antonov?

İVAN ANTONOV. Bilmem ki nasıl söylesem. Bazen uyuyorum da... kendi başıma kalmak istiyorum da... Ayrıca burada çalışıyorum... Yüzücülere engel olacağım.

CANKURTARAN. Üzmeyin kendinizi, Bay Antonov. Bir sporcunun sağlam ruha sahip olması gerekir. Alışsınlar.

İVAN ANTONOV. Ben daha çok kendi ruhum için kuşku duyuyorum.

Cankurtaran, Roma hamamı üzerine kurulan iskeleye tırmanmış, kollarını açarak kuleden atlamaya hazırlanır.

CANKURTARAN. Spor yapmanız gerek, Bay Antonov!

İVAN ANTONOV. Hayır, hayır, sakın! Atlamaya hazırlanıyor galiba!... (*Roma hamamı içinde koşuşturur.*) Hemen harekete geçmeliyim, işte yapmam gereken şey bu. Aksi halde yarın bu hamama Altıncı Amerikan Filosu demir atacak!

PERDE

İKİNCİ BÖLÜM

İvan Antonov'un salonu eski halindedir – Roma hamamı çevresinde iskele kurulmuş, zemin kazılmış, yer yer çukurlar açılmış, borudan yapılmış iskeleye kireçli tahtalar konulmuştur Çukurların birinde Doçent kazıya devam eder. Salonun orta yerinde, hamamın arka tarafında, Cankurtaran kulesi yükselir. Direğinde beyaz bayrak dalgalanır. Alt kısmında asılı kara bir tahtaya altı çizik atılmıştır. Kulenin üstünde renkli plaj şemsiyesi açılmıştır. Yerde ise iplere dolaştırılmış toplar, kırmızı renkli can simitleri görülür. Salona şamandıralar dağıtılmıştır. Sarı havluya sarınmış Cankurtaran kulede oturur ve dürbünle çevreyi gözetler Yanı başında el radyosu çalar.

CANKURTARAN. İvanov'lar papaz yahnisi hazırlıyorlar. Siz papaz yahnisi sever misiniz, Bay Ananiev?

Doçent yanıt vermeyerek kazmaya devam eder.

CANKURTARAN. Beşinci kattaki kız öğrencinin misafirleri var yine. Perdeleri çekiyor. Bunlar sınavlara ne zaman hazırlanır, Bay Ananiev?

Doçent suskunca kazıya devam eder.

CANKURTARAN (*Dürbünle etrafa bakmaya devam eder*). Bayan Deleva bir tabak daha kırdı. (*Kara tahtaya tebeşirle bir çizik atar.*) Bu hafta yedinci tabağı... Sakarlıkta üstüne olacak yok... Dördüncü kattaki ninecik elma gevşeniyor... Siz elma sever misiniz, Bay Ananiev?

Doçent yanıt vermeden ve konuşulanlara dikkat çevirmeden kazmaya devam eder.

CANKURTARAN (*Dürbünü indirir ve Doçenti izler*). Cankurtaranları küçümsüyorsunuz, Bay Ananiev. Oysa onlar da insan.

Doçent suskunca çalışmaya devam eder.

CANKURTARAN. Sizi kurtarayım, a, Bay Ananiev, ne dersiniz? İster misiniz?

Doçent suskunca kazar ve yanıt vermez.

CANKURTARAN. Tuhaf bir insansınız siz, Bay Ananiev. Benimle konuşmak dahi istemiyorsunuz. Niçin?

Doçent sırtını dönmüş kazıya devam eder.

CANKURTARAN (*Bir süre onu izler*). Adeta bir Hamlet gibi kazıyorsunuz!

DOÇENT (*Durur ve terini siler*). Saçmalamayın.

CANKURTARAN. Niye saçmalayayım? Filmini de izledim, orada da aynısıydı. Ancak filmde kafatası da vardı.

DOÇENT. Burada ise bir cankurtaran var. Suyu olmayan, 10 m²'lik bir havuzun cankurtaranı var.

CANKURTARAN. Cankurtaran kadroda var.

DOÇENT. Halkın paralarını hortumluyorsunuz.

CANKURTARAN. Hortumluyoruz, ama karşılığında hiç değilse can kurtarıyoruz, siz ise sadece kazıyorsunuz.

DOÇENT. Siz dürüst bir cankurtaran olsanız, en azından suyu olan normal bir havuza geçersiniz. Ortada bir yanlış anlaşılma olduğunu söylersiniz.

CANKURTARAN. Tayinim burası için. Ne yani, gidip şimdi istifamı mı sunayım?

DOÇENT. Gerçek bir cankurtaran aynen bunu yapardı.

CANKURTARAN. İstifa etmek burjuvazilere özgü batıl bir inançtır. Bizde istifa etmek diye bir şey yoktur. Birilerinin kendiliğinden istifa ettiğini duydunuz mu hiç? Hayır, duymadınız ve duymayacaksınız da. Ben niye örnek olayım?

Sorusu yanıtız kalır, çünkü bu sırada salona yaşını başını almış olan Diamandiev girer. Ağır, kendinden emin adımlarla yürür, Doçent ve Cankurtaranı önemsemeyerek küstahça salonu gözden geçirir. Onlar da suskunca yeni gireni izlerler. Diamandiev Roma hamamının yanına kadar gelir ve havuzun üzerine eğilir.

CANKURTARAN (*Düdük çalar*). Havuzun üstüne eğilme!

Diamandiev geri çekilir, sonra merdivenlerden Roma hamamına inmeyi dener.

CANKURTARAN (*Tekrar çalar*). Üst başla havuza girmek yasaktır.

Diamandiev hoşnutsuzca ona bakar ve havuzdan çıkar.

DOÇENT (*Sertçe*). Özür dilerim, kime bakmıştınız?

DİAMANDİEV. Siz kimsiniz?

DOÇENT. Sanırım önce sizin söylemeniz gerekir.

DİAMANDİEV. İvan Antonov?

DOÇENT. Adım Ananiev. Doçent Ananiev ve buradaki kazı çalışmalarını yönetiyorum. Dışarıdan gelenlerin kazı alanına girmeleri yasaktır.

DİAMANDİEV. Bu havuz gerçekten mi Roma döneminden?

DOÇENT. Bunu sormak için mi geldiniz buraya?

DİAMANDİEV. Yo, ben evin sahibi İvan Antonov'u arıyorum.

DOÇENT. Neyle ilgili?

DİAMANDİEV. Bir işimle ilgili.

DOÇENT. O zaman Roma hamamını niye soruyorsunuz?

DİAMANDİEV. Bir sakıncası mı var?

CANKURTARAN. İşte Bay Antonov'un ta kendisi.

Yorgun ve bitkin haldeki İvan Antonov içeri girer.

CANKURTARAN. Bay Antonov, beyefendi sizi soruyor.

İVAN ANTONOV (*Diamandiev'e*). Hoş geldiniz! Hani yunuslar?

DİAMANDİEV. Ne yunusu? (*Havuzu ve çukurlan gözden geçirir.*)

İVAN ANTONOV (*Cankurtarana doğru*). Beyefendi sirkten değil mi? Siz sirkten gelmiyor musunuz?

DİAMANDİEV. Ne sirki?

İVAN ANTONOV. Şükürler olsun! Bir yunus eğiticisi aramış beni. Havuzu kiralamak istiyormuş. Bir tek yunuslar eksikti zaten.

DİAMANDİEV. Benim adım Diamandiev ve sizinle konuşmaya geldim.

İVAN ANTONOV. Pekala.

DİAMANDİEV. Ama baş başa.

İVAN ANTONOV. Hay, hay – baş başa, kaş kaşa... (*Sola doğru yürürler.*)

TSEKOV (*Zemindeki bir çukurdan başını göstererek*). Antonov, sakın kabul etmeyin! (*Sonra hemen kaybolur.*)

Birbirine bakarlar, Antonov şaşkındır, daha sola kayarlar. Diamandiev tam konuşmaya başlayacakken yakındaki bir çukurdan Doçent belirir. Fırçayla bir şeyler temizler güya, ama pür dikkat kesilmiştir. İvan Antonov nereye gideceklerini şaşırdığından, Diamandiev'e iskele tahtaları üzerinden Roma hamamının diğer tarafına geçmeyi önerir. Öyle de yaparlar.

DİAMANDİEV (*Merdivenden inerken*). İşler günden güne zorlaşıyor.

Kapıya doğru yönelirler, ama karşılıklarına Roma hamamına ağalara dolaştırılmış toplar atan Cankurtaran çıkar. Geri dönerek çalışma masası yanında iki sandalyeye otururlar.

DİAMANDİEV. Bay Antonov...

İVAN ANTONOV. Buyursunlar!

DİAMANDİEV. Bir müşterim var, süper özel bir şey istiyor. Parayı bastırıyor, ama karşılığında da istiyor.

İVAN ANTONOV. Ne istiyor ki?

DİAMANDİEV. Sizin apartmanınızı. Hamamı duymuşta.

İVAN ANTONOV. Benim apartmanımı mı? Bu savaş alanını demek istiyorsunuz?

DİAMANDİEV. Evet.

İVAN ANTONOV. Yahu o adam kazılmış apartman manyağı mı yoksa?

DİAMANDİEV. Yo, yo. O ikimizi de satın alabilir. İnşaat malzemesi ticaretiyle uğraşiyor ve o kadar çok parası var ki, ben dahi söylemeye sıkılıyorum.

İVAN ANTONOV. Sıkılırsanız söylemeyin, kalsın.

DİAMANDİEV. Salonunda Roma hamamı bulunan apartman istiyor karısı. Bunun dünyada eşi olmadığını duymuş.

İVAN ANTONOV. Haa... Ama sizi hayal kırıklığına uğratacağım, ne yazık ki bu apartman satın alınamaz. Hamamla beraber demek istiyorum.

DİAMANDİEV. Satın alınamayacak hiçbir şey yoktur, Bay Antonov. Kaça, işte sorun bu.

İVAN ANTONOV. Sorun, bu hamamın dünyada benzeri olmayışı. Yani dünya çapında bir uygarlık anıtı oluşu. Enstitüden kazılara başladılar, şimdi tuvaletimi de kazıyorlar.

DİAMANDİEV. Önemli değil. Enstitüyü mahkemeye veririz. Özel mülkiyete tecavüz söz konusu olduğundan hukuken bu olasıdır. Kaybedilmiş birşey yok. Üç avukatla. Bunu bana bırakın.

İVAN ANTONOV. Bunun dışında burada bir de Cankurtaran var, Beden ve Terbiye Müdürlüğü'nden...

DİAMANDİEV. Beden ve Terbiye Müdürlüğü'nü de dava ederiz. Üç avukatla.

İVAN ANTONOV. Sanırım bu Roma hamamı devlete ve Doçentin dediği gibi insanlığa ait bir anıt.

DİAMANDİEV. Devleti de dava ederiz. Gerekirse insanlığı da.

İVAN ANTONOV. Üç avukatla?

DİAMANDİEV. Üç avukatla. Kazanamayacağım dava yoktur. Siz sadece bana yazılı olarak satış vekaleti veriniz, sonrası benim işim.

Cankurtaran içeri girer. Elinde üç şamandıra ve bir mektup vardır.

CANKURTARAN. Bay Antonov, mektubunuz var.

İvan Antonov mektubu okur. Cankurtaran şamandıraları havuzun etrafına ve iskeleğe yerleştirir. Diamandiev dikkatlice kenara çekilir.

İVAN ANTONOV. Olamaz!

CANKURTARAN. Demek mektup belediyeden...

İVAN ANTONOV. Hayır, Tanrım! Bu olamaz! Bir saat boyunca onlara durumu en ince ayrıntısına kadar anlattım. Evimde Roma hamamı bulunduğundan dolayı kalacak yerimin olmadığını, onların da artık olaya müdahale etme zamanının geldiğini, bu hamamın evimden taşınması gerektiğini kelime kelime, sindire sindire anlattım... Ve işte yanıtları: “Bay Antonov, evinizde Roma hamamı işletme isteğiniz konulu başvurunuzla ilgili olarak; talebinizin, Vatandaşların Özel Girişimcilik Haklarının Kısıtlanması Yasası’nın 3.madde, 57.fikrası uyarınca ret edildiğini bildiririz. Saygılarımızla...”

DİAMANDİEV. İmza, mühür...

İVAN ANTONOV. İmza, mühür...

CANKURTARAN. Yazılı olarak başvurmanız gerekirdi.

İVAN ANTONOV. Dilekçe de bırakmıştım. Nasıl olur...

DİAMANDİEV. Kurdun ensesi kalın, çünkü belediyeye işi olmaz!

İVAN ANTONOV. Hayır, bu kadarı olamaz! Oysa tam bir saat anlatmıştım onlara!

DİAMANDİEV. Saygılar değil, para, para alacaksınız! Bir defada.

TSEKOV (*Çukurdan bir anlığına başını çıkarır*). Antonov, İsviçre Frankını küçümsemeyin! (*Kaybolur.*)

CANKURTARAN (*Atlar*). Yunusa benziyor!

İVAN ANTONOV (*Dağınık, halen mektubunun etkisi altında*). Ne yunusu? Nerede?

CANKURTARAN. Orada. Bir şeyler söyledi.

İVAN ANTONOV. Saçmalamayın, yunuslar konuşmaz. Çıldırılmak işten değil.

DİAMANDİEV. Vekaletnameyi şimdi mi vereceksiniz, yoksa... yarın mı uğrayayım?

İVAN ANTONOV. Yarın, yarın... Pardon, ne vekaletnamesi?

DİAMANDİEV. Apartmanınızı satış vekaletnamesi.

TSEKOV (*Bu sefer başka bir çukurdan çıkarır başını*). Antonov, Lago di Como'yu unutmayınız! (*Kaybolur.*)

DİAMANDİEV. Ben bu sesi tanıyorum galiba!

İVAN ANTONOV. Öyle mi?

CANKURTARAN. Bu kesin bir yunustu! (*Heyecanla.*) Yunusun ta kendisiydi!

DİAMANDİEV. Bu ses bana bir yerden tanıdık! Antonov, ne zaman?

İVAN ANTONOV. Ne ne zaman? A, evet! Şimdi olmaz, şimdi yapamam, görüyorsunuz ortalık darmadağın.

DİAMANDİEV. Tereddüt etmeyin! Fiyatlar her gün düşüyor. İşin en kötüsü, durum da değişiyor.

İVAN ANTONOV. Evet, evet, değişiyor.

Elinde kazmayla Doçent kapıdan girer ve kuşkuyla Diamandiev'i süzer. O da sanki bundan sıkılır ve bir an önce çıkmak ister.

DİAMANDİEV. Hadi bana eyvallah, yine uğrarım. Yarın! (*Son kelimeyi neredeyse fısıldar ve çıkar.*)

DOÇENT. Antonov, kuşku uyandıran kişilerin ziyaretine geldiklerini görmediğimi sanma.

İVAN ANTONOV (*Onu göstererek*). Kazmayla!

DOÇENT. Roma hamamına öyle kolayca el uzattıracağımı aklınızın ucundan dahi geçirmemeniz konusunda sizi uyarırım. Devlet, sadece kendi çıkarlarını gözetken sayısız bencille baş etmiştir, sizin de çarenize bakar.

İVAN ANTONOV. Söyler misiniz, siz kimin çıkarlarını gözetiyorsunuz? Siz bilimin kurbanısınız, değil mi? İnsanlığa adanmış bir ömür! Ne çıkar hesapları, ne maddi menfaat – siz adeta bir meleksiniz!

DOÇENT. Çağımızın insanı hareket halindedir, Antonov!

İVAN ANTONOV. Ne pahasına olursa olsun mu?

DOÇENT. Amaca götüren her araç mubahtır. Ve her zaman bu araçları devreye sokacak birileri çıkar. Yeter ki amaca ulaştırsınlar. Sizin gibi insanları çok iyi tanırım – oturur, binlerinin gelip içinizdeki o devasa zenginliği görmesi için ruh dünyanızı keşfetmesini beklersiniz. O değersiz hazineleri... Sevgiyle dolu o kalbi... Oturur ve beklersiniz... Sonra da niye hep reddedildiğinize, niye kadınların başkalarını tercih ettiklerine şaşarsınız.

İVAN ANTONOV. Reddedilmek mi? Hiç de öyle değil.

DOÇENT. Antonov, hareketli olmanız gerekir!

İVAN ANTONOV. Sizce ideal insanın sadece yakıta gereksinimi var, öyle mi? Hareket ederek herkesi ezip geçebilmesi için...

DOÇENT. Kendinizi çok yükseklerde görüyorsunuz, Antonov.

İVAN ANTONOV. Kendimi değil, insanı. Kısaca, insanı bir hamamdan daha yükseğe koyuyorum.

DOÇENT. Pekala, siz insan kalmaya devam edin. Ben tuvaleti kazmaya gidiyorum. Acaba tuvaleti nereye koyuyorsunuz – daha yükseğe mi, yoksa alçağa mı?

İVAN ANTONOV. Kazmaya gidene bağlı. Bu durumda – daha yükseğe. Kazılar sırasında tuvalet çanağını iyi koruyun – aksi halde sizi dava edebilirim. Üç avukatla!

İvan Antonov yorgun bir halde iskele üzerindeki yatağa uzanır. Cankurtaran kulede oturur ve kayıtsızca uzaklara bakar.

İVAN ANTONOV. Nereden aklıma geldi yaz ortasında denize gitmek... Ne iyiydi, iznimi ocak ayında kullanıyordum... Soğuk, ama sakın olurdu... En önemlisi, başıma kötü hiçbir şey gelmezdi. En fazla zatürree... Bir defa denize ağustosta gitmeye göreyim ve al başına belayı.

Cankurtaran kuleye kırmızı bayrak bağlar, 12° yazdıktan sonra rahatça oturur.

İVAN ANTONOV. Evim doçentlerle, şamandıralarla doldu ve en kötüsü – kurtuluş yok.

CANKURTARAN (*Aşağıya atlar*). Ben sizi kurtarayım, Bay Antonov!

İVAN ANTONOV. Beni kurtarmaktan bıkmadın mı? Bir defa da Doçenti kurtarsan diyorum!

CANKURTARAN (*Öfkeli*). İstemiyor ki. Ne olacak, tahsilli adam...
(*Küçümseyerek söyler.*)

İVAN ANTONOV. Ben de tahsilliyim.

CANKURTARAN. Hayır! Siz farklısınız! Siz insanları seviyorsunuz! Bay Antonov, işim gereği benim birilerini kurtarmam gerekir. Aksi halde ne çıkıyor ortaya – havuz var, cankurtaran var. ama kurtarılan kimse yok. Benim de bir etkinlikte bulunmam gerekir, başka türlü işime son verecekler.

İVAN ANTONOV. Tam da şimdi kurtarılmayı hiç istemem.

CANKURTARAN. Niye ki, durum çok uygun – kulede kırmızı bayrak asılı.

İVAN ANTONOV (*Sinirli*). Hayır, bu sefer hayır!

CANKURTARAN. Su da buz gibi, tam kas tutulması için.

İVAN ANTONOV. Soğuk suda boğulmak istemiyorum. İnsan sonra üşüyor.

CANKURTARAN. Bay Antonov, siz çok iyi birisiniz, her zaman bana anlayış gösterdiniz. Ne olur, sizi kurtarayım... Ne dersiniz, a? Beş dakikalığına, Bay Antonov! Lütfen! Bay Antonov, ne olursunuz! Yalvarırım size!

İVAN ANTONOV (*Kızgın*). Pekala... Kurtar bakalım. Bu sefer nerede boğulayım?

CANKURTARAN. İşte orada, kayalıkların arkasında. (*Acelece havluyu atar.*)

İVAN ANTONOV. Ama suni teneffüs yok, ona göre! Geçen sefer az kalsın göğsümü söküyordun.

CANKURTARAN. Dikkatli olacağım, Bay Antonov. Söz!

İVAN ANTONOV (*Roma hamamının kenarında durur*). Burada mı?

CANKURTARAN. Evet.

İVAN ANTONOV. Atlayayım mı?

CANKURTARAN. Atlayın.

İVAN ANTONOV. Atlıyorum. (*Havuz girer ve dibine oturur.*)

CANKURTARAN. Kırık kolla da olsa, sağ kalmak daha iyidir, Bay Antonov, ben öyle düşünüyorum.

İVAN ANTONOV. Bunlar olmadan olmaz mı?

CANKURTARAN. Ne yaparsın, meslek işte. Uygulanmayınca unutuluyor.

Üstelik oturmaktan belim de tutuluyor.

İVAN ANTONOV. Bağırayım mı?

CANKURTARAN. Bağır.

İVAN ANTONOV (*Çığlık atar*). İmdaaaat! Yetişiiin!

Cankurtaran kulede dürbünü alır ve sağa sola yönlendirir.

İVAN ANTONOV. İmdaaaat!...

Elinde kazmayla Doçent mutfaktan yetişir.

DOÇENT. Ne oluyor burada?

İVAN ANTONOV (*Açıklar*). Boğuluyorum! İmdaaaat!

DOÇENT. Bunlar tam manyak yahu!... (*Gider.*)

CANKURTARAN. Gördüm sizi! Geliyorum! Dayanın biraz! Size doğru yüzüyorum! Geliyorum!

Cankurtaran kuleden atlayıp can simidini alır ve İvan Antonov'a doğru uzatır. Sonra havuza girer ve göstermelik yüzme hareketleri yapar – havuzun üzerine çaprazlamasına yerleştirilen tahtaya uzanarak ayaklarını sallar. Ardından İvan Antonov'u tuttuğu gibi havuzun merdivenlerinden dışarı çıkarır.

İVAN ANTONOV. Daha dikkatli, belimi kıracaksın.

CANKURTARAN. Her saniye çok değerli. Ben hayatınızı kurtarma telaşındayım. (*Enerjik hareketlerle suni teneffüs uygular, İvan Antonov ise alttan avaz avaz bağırır.*)

İVAN ANTONOV. Yeter! Yeter!... Oh! Bitir artık şunu! Yeter! Duyuyor musun!

CANKURTARAN. Bitirmek üzereyim! Az daha! (*Ayağa kalkan İvan Antonov sersemlemiş halde sendeler.*) 30 saniye daha gecikseydim batacaktınız.

İVAN ANTONOV. Su buz gibiydi. Kaslarım tutuldu.

Cankurtaran ürpermiş halde bir havluya sarılır, başka bir havluyla Antonov'u sarar.

CANKURTARAN (*Çekmeceden faaliyet raporu defteri çıkarır*). İmzalayınız. İşte burasını... Evet. Teşekkürler.

İVAN ANTONOV (*İmzayı atarken*). Ne işine yarıyor ki bu imzalar?

CANKURTARAN. Düzen böyle, Bay Antonov... Düşünsenize, Su Kurtarma İdaresi'nde de düzen olmazsa... Ayrıca hesap vermek açısından da çok önemli. (*Kapı kenarındaki bir adamı görür.*) Bakar mısınız, kapıda biri var.

Suni teneffüs uygulanırken salona giren biri kapının yanında sessizce oturmaktadır.

İVAN ANTONOV. Yunuslarla ilgili o kişi olmasın?

CANKURTARAN. Susuyor, anlaşılan çok önemli biri.

İVAN ANTONOV. Ha, anladım! Galiba Şehir Konseyinden, oraya da bir dilekçe bırakmıştım. Bir görevliyi yerinde denetim yapması için göndereceklerini söylemişlerdi. Biz ise burada cankurtaranlık oynuyoruz, iyi mi... Buyurunuz, buyurunuz, beyefendi! Hele şükür, en sonunda... Buyurunuz! Memnun oldum, adım İvan Antonov. İşte, durum ortada, görüyorsunuz – delikler, çukurlar, havuz... Tatile gitmişim, dönüyorum – salonumun tam ortasında bir Roma hamamı... İmparator Pompilianus döneminden, Romalı Kadınlar mozağiyle... İşte, Romalı Kadınlar orada. (*Gösterir.*) Uсталara döşemeyi değiştirmelerini söylemişim, onlar da tahtaları sökmüşler ve... al sana Roma hamamı. Dünyada benzeri olmayan eşsiz bir uygarlık anıtı. Onunla ilgili bilimsel kitaplar yazılıyor, her an UNESCO koruması altına alacak, ayrıca Cankurtaranımız da var. (*Cankurtaranı gösterir, o ise eğilir.*) Bütün bunlar harika, ama gel gör ki benim yaşayacak yerim yok. Geldiğimiz nokta bu. Evim doçentlerle, cankurtaranlarla, şamandıralarla doldu, burada belki yüzücü de eğitecekler... Tuvaletimi kazıyorlar, mutfağı da göze kestirmişler, mobilyalarımı kırıp döküyorlar ve tüm bunlar bilim uğruna yapılıyor. Bilim bedel istiyor, İvan Antonov ödüyor. Montreal Olimpiyatlarında on altın madalya istiyorlar, İvan Antonov'un sırtından...

Adam, İvan Antonov'u çok dikkatli, her sözünü adeta onaylarmışçasına dinler, not defterini çıkarır ve bir şeyler yazar.

İVAN ANTONOV. Evet, ben bir Roma hamamı değilim, ama benim de yaşamaya hakkım yok mu? Yaşam alanına... Dikkate ve şefkate hakkım yok mu?

Adam sessizce baş sallayarak İvan Antonov'un söylediklerine katılır.

İVAN ANTONOV. Siz bu işin nereye varacağını düşünebiliyor musunuz? Şu anda tuvaleti kazıyorlar. Oradan da bir şeyler çıkarsa evim adeta müze haline gelecek. Kırmızı bir şeritle burasını çevreleyip yabancı dilde uyarılar asacaklar... Ya ben nereye gideyim? Yabancı turistler beni görmek istemeyecekler, çünkü ilgilerini çekmeyeceğim...

CANKURTARAN. Doğru, onlar her önlerine gelene bakmazlar...

İVAN ANTONOV. Her taraftan sıkıştırıyorlar beni. Biri kazıyor, diğeri kurtarıyor, üçüncüsü Lago di Como'dan dem vuruyor... Kazanlar, ev vermiyor, sadece kazıyorlar. Ev verenlerin ise bu kazanlarla hiçbir ortak yanları yok. Hepsi hep birlikte benimle ortak yanları olmadığını söylüyorlar. İşte, durum bundan ibaret Şikayetler Masasından gelen, sayın bayım. Siz de bir şeyler yapmazsanız, cidden Lago di Como'nun kıyısına yerleşmeyi kafama koyacağım. Gözüm o kadar karardı... Kabul edin ki, gidip Slaveykov Meydanı'ndaki ağaçların altında yatamam. Dilekçeler yazdım, git-gel, anlat..., ama benim sorunumla ilgili bir şey yapılmıyor. Yalvarırım size, gerekli önlemleri alınız, elinizden geleni esirgemeyiniz...

İvan Antonov susar ve adama bakar. O ise İvan Antonov'un konuşmasını bitirip bitirmediğini veya devam edip etmeyeceğini anlamak ister. İvan Antonov'un konuşmasını bitirdiğini görünce, not defterini açar ve bir şeyler yazdıktan sonra ona uzatır, İvan Antonov notu eline alır ve okur. Şaşkınca adama bakar. Sonra bekleyiş içindeki Cankurtarana döner.

CANKURTARAN. Ne o, Bay Antonov, yeni bir ev mi veriyorlar yoksa?

İVAN ANTONOV (*Yeniden adama bakar ve sesle okur*). “Doğuştan sağır ve dilsizim. N'olur, bana yardım edin. İki Leva verin. Şimdiden teşekkürler!”

CANKURTARAN (*Şaşkınca adama bakar*). A!?

İVAN ANTONOV. Niye bunu ilk başta söylemedin be adam? (*Sağır ve dilsiz.*)

CANKURTARAN. Nasıl söylesin ki, sağır ve dilsiz değil mi?

İVAN ANTONOV. Bu notu niye ilk başta vermedin? Boşuna rüzgara konuşmamış olurdum.

CANKURTARAN. Sizin hemen konuşmaya başladığınızı görünce saygıyla sonuna kadar dinlemeyi yeğledi. İki Leva vermenizi bekliyor, değil mi?

İVAN ANTONOV. Belki de haklısın. Bütün iki Levam yok ki. Sadece bozuk var. (*Sağır ve dilsiz.*) Özür dilerim, bozuk olur mu?

Sağır ve dilsiz bir kağıt parçası uzatır.

CANKURTARAN. Ne diyor?

İVAN ANTONOV (*Okur*). Olabilirmiş!

PERDE

ÜÇÜNCÜ SAHNE

İvan Antonov ile Marta salonda otururlar. Ansızın yakındaki çukurdan emlak komisyoncusu Diamandiev fırlar.

DİAMANDİEV. İyi günler! Vekaletname için geldim!

İVAN ANTONOV Ne vekaletnamesi? A, evet, satış vekaletnamesi.

DİAMANDİEV. Müşteri bastırıyor. Miktarı da ikiye katladı. Uluorta konuşmak istemiyorum, ama miktar baş döndürücü. Bu bayan kim?

İVAN ANTONOV. Nişanlım.

DİAMANDİEV. Demek onun yanında da konuşabilirim.

İVAN ANTONOV. Benimle konuştuğun gibi.

Bu sahnenin sonlarına doğru çukurların birinden Tsekov başını çıkartır ve dinler. Cankurtaran düdüğünü öttürür ve Tsekov başka bir çukura saklanır. Cankurtaran peşine takılır ve kaybolurlar.

DİAMANDİEV. Bunlar ne yapıyor yahu?

İVAN ANTONOV. Kovalamaca oynuyorlar, doğa ananın dertsiz çocukları...

DİAMANDİEV. Avukatları buldum. Üçü de eski kurt. Ancak küçük bir hukuki çalım gerekiyor, siz müşterimi evlatlık edineceksiniz.

İVAN ANTONOV. Kimi, kimi?

DİAMANDİEV. Müşterimi.

İVAN ANTONOV. Kaç yaşında ki?

DİAMANDİEV. 59, ama bunun önemi yok.

MARTA. Evlatlık dediğin tam böyle olur.

İVAN ANTONOV. Evlatlık edinilmenin belirli bir yaşı yok muydu?

DİAMANDİEV. Bu benim işim. 80 yaşında delikanlıları bile evlatlık edindirdiğim oldu.

İVAN ANTONOV. Yo, olmaz...

DİAMANDİEV. Telaşa gerek yok, bu sıradan bir hukuki çalımdır. Hem de en masumlarından. Aksi takdirde evi tam da o müşteriye satamıyoruz. İşte, formlar burada, doldurmanız gerekir ki, hemen işlemleri başlatayım...

İVAN ANTONOV. Yo, olmaz. Bu iş asla olmaz!

Marta ile yürürler, Diamandiev çantasından vekaletnameyi çıkararak peşlerinden gider. Sağ ve sollarından Tsekov ile Cankurtaran rüzgar gibi geçerler – kovalamaca tam gaz devam eder, salon kaos ve kargaşa içindedir. İvan Antonov nereye yönleneceğini bilemez, Marta ile yürümeye çalışır, bir ara sendeleyerek havuza iner. Sonra hepsi İvan Antonov'u çevreleyerek üzerine eğilirler. Adeta çığlık atarcasına.

DİAMANDİEV. Vekaletnameyi ver! Evlatlığın bekliyor!

DOÇENT. Roma hamamını ben buldum!

CANKURTARAN. Atama karan cebimde! (*Cebini işaret eder.*)

TSEKOV. Ya şimdi, ya hiçbir zaman!

DİAMANDİEV. O artık bir baba! Oğlunu nüfusuna alsın!

CANKURTARAN. Cankurtaranları niye küçümsüyorsunuz!

DOÇENT. Nişanlımı geri versin!

TSEKOV. Bir an önce hamamı yurtdışına kaçıralım!

İvan Antonov bir süre onları izler ve sonra “Yeter!” diye haykırır. Hamamdaki kazmayı alır ve yukarı kaldırır. Hepsi donakalır. Bir an sessizlik.

HEPSİ BİRDEN. Hayııır!

TSEKOV. Uygarlığı düşün!

DOÇENT. İnsanlığı düşün!

CANKURTARAN. Beden ve Terbiyeyi düşün!

DİAMANDİEV. Oğlunu düşün!

SAĞIR ve DİLSİZ. Sağır ve dilsizleri düşün!

İvan Antonov yeniden hepsini gözden geçirir, Marta'ya da bakar ve ani bir hareketle kazmayı yukarı kaldırır. O zaman hepsi havuza atlar ve bedenleriyle onu kapatırlar. İvan Antonov başının üzerine kaldırdığı kazmayla durur. Bir an. Sonra kazmayı indirir ve alaycı bir jestle Doçente verir. Merdivenlerden çıkar. Marta dışında herkes havuzun içindedir. İvan Antonov, Diamandiev'e gülümseyerek el işaretiyle “İmzalayayım, a?” der gibi diğer tarafa geçer, hafiften yüzme taklidi yaparak Marta'ya elini uzatır. Herkesi havuzun içinde bırakarak sahneyi boyuna geçerler. Aniden Taksi Durağının sesi duyulur.

TAKSİ DURAĞI. Antonov! Antonov!

İVAN ANTONOV. Sakin ol, Marta! Efendim?

TAKSİ DURAĞI. Niye yaya yürüyorsunuz? Bakınız ne kadar boş taksi bekliyor.

İVAN ANTONOV. Öyle mi? Ama biz artık geldik.

TAKSİ DURAĞI. Nereye?

İVAN ANTONOV (*Salondaki seyircileri göstererek*). Buraya, insanların yanına...

TAKSİ DURAĞI. Nereye, nereye?

İVAN ANTONOV. İnsanların yanına...

Marta ile sahne merdivenlerinden seyircilerin yanına inerler ve onları selamlarlar.

PERDE